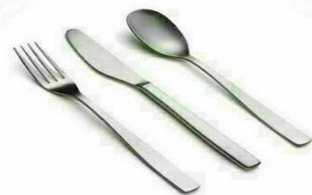


## کتابچه راهنمای هدایت تحصیلی - شغلی

قابل استفاده برای مشاوران، والدین و دانش آموزان پایه های هفتم، هشتم و نهم

سال تحصیلی ۹۸-۹۷

”هر کسی را بهر کاری ساختند...“



توانایی و استعداد افراد را شناسایی کنید و آنها را در جای درست خود قرار دهید

## فهرست مطالب:

### قسمت اول (صفحه شماره ۳ تا ۱۱۷) شامل:

- تعریف هدایت تحصیلی
- انواع انتخاب (انتخاب درست - انتخاب نادرست)
- انواع تصمیم گیری
- تعریف غفلت و اهمیت آن
- بعضی عوامل تاثیر گذار در انتخاب رشته
- خودشناسی ، و تیپ های شخصیتی مناسب هر رشته
- انواع هوش و مشاغل مناسب هوش های ۹ گانه
- توضیحات تکمیلی در زمینه خود شناسی :

### قسمت دوم شامل (صفحه شماره ۱۱۸ تا ۱۴۰):

- \* حد نصاب نمره مورد نیاز برای هر رشته
- \* معرفی رشته های دانشگاهی شاخه نظری (تجربی، ریاضی، انسانی)، شاخه فنی و حرفه ای و شاخه کارودانش
- \* منابع دسترسی به اطلاعات مورد نیاز
- \* جدول مواد درسی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری)
- \* تغییر رشته
- \* آمار داوطلبین و پذیرش در کنکور

### قسمت سوم شامل (صفحه شماره ۱۴۱ تا آخر):

- \* گام های اجرای آزمون های رغبت و توانایی

## قسمت اول

### شامل :

- تعریف هدایت تحصیلی
- انواع انتخاب (انتخاب درست - انتخاب نادرست)
- انواع تصمیم گیری
- تعریف غفلت و اهمیت آن
- بعضی عوامل تاثیر گذار در انتخاب رشته
- خودشناسی ، و تیپ های شخصیتی مناسب هر رشته
- انواع هوش و مشاغل مناسب هوش های ۹ گانه
- توضیحات تکمیلی در زمینه: خود شناسی
- (شناخت توانایی ، استعداد،علاقه،ارزش های خود،شخصیت)

# تعریف هدایت تحصیلی – شغلی :

- فرآیندی است مستمر، منظم و همه جانبه، به منظور کمک به دانش آموز در انتخاب شغل، شاخه و رشته تحصیلی – حرفه ای متناسب با:
- استعداد ، علاقه ، ارزش ها ، نیازها ، مهارت ، تیپ شخصیتی ، نوع هوش ، امکانات جامعه و....
- **به عبارت دیگر:** هدایت تحصیلی یک جریان و فرایند کمک مستمر به فرزندان برای خودشناسی تحصیلی – شغلی است.

انسان همواره در طول زندگی در معرض انتخاب است. اما اهمیت همه ی انتخاب ها به یک اندازه نیست، برخی بسیار مهم و برخی کم اهمیت هستند!

## انتخاب های مهم

محل زندگی  
(زمینه پیشرفت)

همسر  
(شریک زندگی)

رشته  
(شغل)

عقیده  
(دین و مذهب)

## نتایج انتخاب رشته نادرست :

افت تحصیلی

سرخوردگی

عدم رضایت شغلی

شکوفان نشدن استعداد

هدر دادن عمر و درجا زدن

## نتایج انتخاب رشته درست :

رضایت شغلی و پیشرفت در کار

لذت بردن از زندگی

کسب درآمد

موقعیت اجتماعی

موفقیت تحصیلی

سلامت روان

## ادامه تأثیرات انتخاب رشته نادرست در هدایت تحصیلی:

۱. نداشتن مسیر زندگی هدفمند
۲. علت عدم علاقه به رشته تحصیلی
۳. بی انگیزه بودن نسبت به درس و تحصیل
۴. عدم تمرکز در مطالعه و کاهش یادگیری در دروس و افت تحصیلی
۵. بی هدفی و سردرگمی
۶. روی آوردن به انحرافات مانند اعتیاد
۷. نداشتن ارتباط مؤثر و سالم قوی
۸. عدم تناسب شخصیت، علاقه، توانایی فرد با رشته تحصیلی انتخابی
۹. لذت نبردن از زندگی

## ادامه تأثیرات انتخاب رشته صحیح در هدایت تحصیلی:

۱. جذابیت شغل انتخابی در آینده
۲. جذابیت محتوای رشته در هنگام تحصیل
۳. کسب موقعیت و جایگاه اجتماعی مناسب
۴. شادابی و نشاط از زندگی
۵. قانون گرایی
۶. لذت بردن از زندگی و آرامش
۷. تلاش در جهت رسیدن به اهداف بلند مدت
۸. داشتن انگیزه بالا
۹. اعتماد به خدا و داشتن تکیه گاه مناسب
۱۰. ارتباط صمیمانه تر با خانواده و دوستان



برای انتخاب رشته ی مناسب به چه عواملی باید توجه کرد  
تا باعث موفقیت شغلی و رضایت شغلی در رشته مورد نظر شود:



## انواع تصمیم گیری :



- آنی (تصمیم فوری و بدون تحقیق)
- تسلیمی (تسلیم تصمیم دیگران شدن)
- تفویضی (تصمیم را به دیگران واگذار کردن)
- احساسی (تصمیم بر اساس احساسات)
- تقدیری (تصمیم را به شانس و تقدیر واگذار کردن)
- با تاخیر (از دست دادن زمان برای تصمیم به موقع)
- منطقی (تصمیمی که براساس عقل و منطق گرفته می شود)

انتخاب همسر ، انتخاب مذهب و انتخاب رشته از مهم ترین انتخاب های هر فرد در زندگی است... بنابراین در انتخاب رشته ی خود از تصمیم گیری ” آنی “ ، ” تسلیمی “ ، ” تفویضی “ ، ” احساسی “ ، ” تقدیری “ و ” با تاخیر “ خودداری نمایید. برای انتخاب رشته، بهترین نوع تصمیم گیری، منطقی است که باید براساس توانایی، علاقه ی واقعی، استعداد، تیپ شخصیتی، هوش ،... و البته همراه با تحقیق باشد.

چگونه به فرزندان مان در خود شناسی و محیط شناسی کمک کنیم؟

**والدین عزیز:**

اگر نسبت به کمک به فرزندان مان در شناخت از خود و محیط، توجه و همکاری لازم را ننماییم دچار **غفلت** بزرگی شده ایم.

# چيست؟

ت ل ف غ

غفلت:

يعنى نادیده گرفتن وظایف خیلی خیلی روشن اما ضروری،  
غفلت در مورد هدایت تحصیلی فرزندان مان باعث ضرر و زیان  
جبران ناپذیری می شود.

**چگونه از این غفلت بزرگ پرهیز کنیم؟**

درک فرزندان، پیش نیاز خودشناسی آنان است.

# محیط شناسی تحصیلی - شغلی چیست؟

یعنی کمک به فرزندان مان برای شناخت بهتر محیط زندگی و تحصیلی - شغلی در دستیابی به روش های شناخت از خود و محیط در طراحی مسیر زندگی آینده .

اگر والدین خودشان نمی توانند به فرزندان شان اطلاعات صحیح بدهند، باید شرایط کمک و استفاده از مشاوران و متخصصان توانمند، منابع علمی ، و... را فراهم نمایند.

# روش های محیط شناسی تحصیلی - شغلی چیست؟

- ۱- شناسایی مراکز شغلی نزدیک محیط زندگی و معرفی به فرزندان
- ۲- آگاهی از تنوع مشاغل موجود در محیط زندگی
- ۳- کسب تجربه شغلی در صورت امکان در اوقات فراغت، متناسب با علاقه و استعداد
- ۴- مطالعه و آموزش معایب و محاسن مشاغل مختلف
- ۵- شناسایی رشته های تحصیلی محل زندگی خود و کسب اطلاعات در مورد مدارس اطراف خود برای ادامه تحصیلی
- ۶- کسب اطلاعات و آگاهی در جلسات فردی و گروهی از مشاور آموزشگاه کمک تخصصی از معلمان هر درس در آموزشگاه
- ۷- شناختن رشته ها هنرستان های اطراف خودتان
- ۸- یاری رساندن در بازدید های شغلی
- ۹- فراهم کردن مصاحبه شغلی با صاحبان مشاغل برای فرزندان

## روش های عملی درک متقابل والدین، نوجوانان و جوانان:

- ۱- شناخت نیازهای روحی و روانی فرزندان از طریق مشاهده و مطالعه کتاب های علمی
- ۲- تأمین نیازهای مورد نظر (تأمین نیازها به موقع، به جا، در حد تعادل و بدون منت نهادن باشد).
- ۳- هنر خوب شنیدن حرف های فرزندان (با علاقه و حوصله در مواقعی که فرزند مطلبی برای گفتن دارد به سخنان آنها گوش داده و از قطع کردن سخنان آنها خودداری شود).
- ۴- پرهیز از صحبت های طولانی و تکراری.
- ۵- رابطه حسنه ( در زمان سخن گفتن استفاده از پیام های کوتاه و مفید و به جا).
- ۶- شناخت علایق فرزندان به ویژه علاقه های صحیح، اصولی و منطقی.
- ۷- آشنایی با دوستان فرزندان (در صورت امکان) برای افزایش تفاهم و شناخت محیط معاشرتی فرزندان.
- ۸- به کار نبردن برخی عوامل، رفتارها و نیز اشارات کلامی ، که باعث آزرده گی خاطر فرزند می شود.
- ۹- همراهی والدین با فرزندان در اوقات فراغت به خصوص پدران با پسران و مادران با دختران، مانند ورزش ، سرگرمی سالم ، تفریح ، و...

## خودشناسی چیست؟

خودشناسی یعنی:

شناخت احساسات، شخصیت، هیجانات، رفتار، افکار و نحوه تصمیم سازی و تصمیم گیری ما در ارتباط با خود و دنیای بیرون و اینکه من چگونه می اندیشم، چگونه در موقعیت های مختلف احساسات و هیجاناتم را بروز می دهم. این که چگونه شاد و یا ناراحت مسیر زندگی خود را ادامه می دهم. و نحوه ای که من خودم را به درستی نظاره می کنم، چگونه بودم، هستم و خواهم بود.



# روش های مؤثر در خود شناسی فرزندان مان چگونه است:

الف) فرزند من چگونه است؟ (سن؟-جنسیت؟-توانایی؟-علاقه؟-هدف از تحصیل؟)

ب) فرزندان از زندگی چه می خواهند؟ (هدف از زندگی؟-نتیجه زندگی؟-چرا باید زندگی کنند؟)

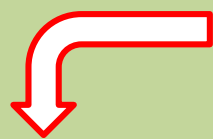
پ) چه مقدار مالک زندگی خودشان هستند؟

(مثلا چه مقدار نسبت به مسائل زندگی خود اختیار دارد و نظر می دهد)

ت) بیشترین چیزهایی که در زندگی فرزندان مؤثر است و اهمیت دارد و

ارزشمند است ، چیست؟ (پیشرفت درسی؟-کسب قدرت؟-کسب درآمد؟-نوعی دوستی؟)

ج) شناخت توانایی، بهره هوشی و استعداد فرزندان



# بعضی عوامل تاثیر گذار در انتخاب رشته:

## الگو گرفتن از شغل والدین

با علاقه خود یا به اجبار والدین، شغل والدین را انتخاب می کند

## بازی های دوران کودکی

و انتخاب نوع نقش در بازی ها

## نحوه گذراندن اوقات فراغت

نحوه گذراندن اوقات فراغت می تواند نشانه ای از علائق فرد می باشد

## سبک تربیتی والدین

کنترل گر - مداخله کننده - و یا منفعل در تصمیم گیری فرزندان

## آرزوها و تخیلات والدین

فرد رشته ای را انتخاب می کند که آرزوی والدین است نه علاقه ی خودش

## نوع رغبت و علاقه فرد:

\* رغبت های نمایان شده (رغبت های واقعی فرد)  
\* رغبت هایی که آرزوی فرد است نه علاقه ی واقعی فرد

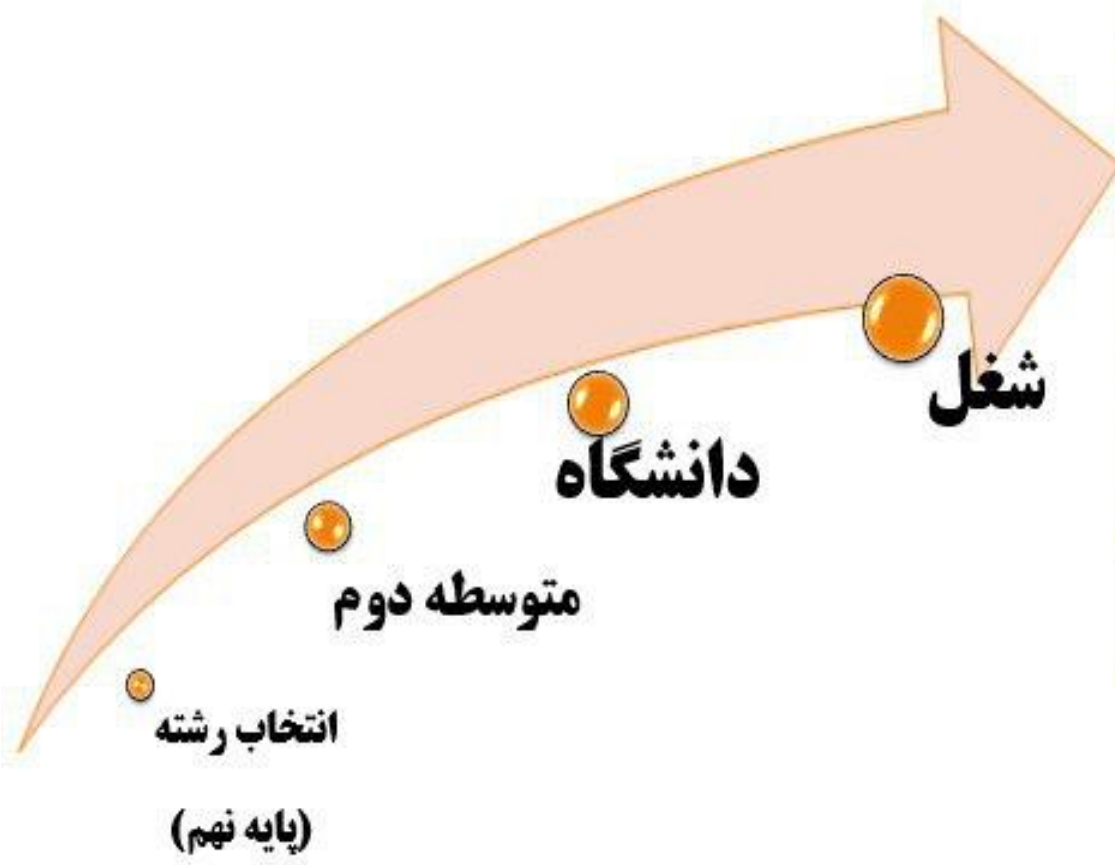
## ترتیب تولد

معمولا سختگیری والدین بر فرزند اول بیشتر و بر فرزند آخر کمتر است

## خود پنداره فرد

عزت نفس پایین باعث می شود فرد خود شناسی دقیقی از خود نداشته باشد پس دست به عمل نمی زند و تلاش خود را شروع نمی کند

و ...



میزان درآمد

موقعیت اجتماعی

آرامش و آسایش در زندگی

نوع خدمت و تاثیر گذاری

پیشرفت و ...



# عوامل موثر بر انتخاب رشته تحصیلی - شغلی :

## ۱- عوامل فردی

نوع شخصیت	علايق و رغبت ها	نیازها, ارزشها و نگرش های فردی	استعداد و توانایی های ذهنی	کسب دانش و مهارتهای تجربی	خودباوری	استقلال درتصمیم گیری	انگیزه, تلاش و پشتکار برای رسیدن به اهداف	خلاقیت, ابتکار و هوش
-----------	-----------------	--------------------------------	----------------------------	---------------------------	----------	----------------------	---	----------------------

## ۲- عوامل محیطی

تاثیر انتظارات خانواده, دوستان و آشنایان(الگوها)	محیط اجتماعی, اقتصادی و فرهنگی و سیاسی	وراثت, ژنتیک, جنسیت و توانایی های جسمانی	امکانات تحصیلی و مالی	آگاهی و اطلاعات شغلی	عرضه و تقاضای شغل, شرایط احراز شغل میزان درآمد و آینده شغل
--	--	--	-----------------------	----------------------	--

# شخصیت خود را بشناسیم...

□ شخصیت چیست؟

□ چرا شناخت شخصیت، برای انتخاب رشته اهمیت دارد؟

□ تیپ شخصیتی شما، برای انتخاب رشته تحصیلی و شغل مناسب کدام است؟



## شخصیت چیست؟

**شخصیت، ویژگی های ثابت فرد است و در پیش بینی رفتار آینده به ما کمک می کند. بنابراین با شناخت شخصیت، می توانیم به مسیرهای تحصیلی – شغلی فرزندانمان کمک موثری نماییم.**

لغت شخصیت در زبان لاتین Personality است که ریشه در کلمه لاتین Persona دارد، Persona به نقابی گفته می شود که بازیگران تئاتر در یونان قدیم به صورت خود می زدند که معنای آن به مرور گسترده تر شد و نقشی را که بازیگر می پذیرفت و ایفا می کرد، در بر می گرفت.

# بعضی روش های تعیین شخصیت:

به نظر شما با روش های زیر می توان شخصیت افراد را تعیین کرد؟

- شخصیت شناسی از روی دست خط
- شخصیت شناسی از روی رنگها
- شخصیت شناسی از روی نحوه لباس پوشیدن
- شخصیت شناسی از روی نحوه غذا خوردن
- شخصیت شناسی از روی جویدن ناخن ها
- شخصیت شناسی از روی کفش
- شخصیت شناسی از روی رنگ چشم
- شخصیت شناسی از روی وقت شناسی
- شخصیت شناسی از روی نحوه دست دادن
- شخصیت شناسی از روی چهره
- شخصیت شناسی از روی مدل آرایش

## روش های دیگر شناخت شخصیت :

استفاده از دیدگاه متخصصان ، مشاوران ، شناخت رنگ ها ، انجام آزمون مصاحبه و مشاوره

### الف- دیدگاه متخصصان:

۱- درون گرا یا برون گرا

افراد درون گرا : شخصیتی محتاط ، حساس و دقیق و با پشتکار بالا دارند.

افراد برون گرا : دارای ویژگی های شخصیتی شاد ، جمع گرا و با حساسیتی پایین هستند .

۲ - شهودی یا حسی

افراد حسی : کار کردن در محیط طبیعی مثل فعالیت های کشاورزی ، مهندسی و پزشکی را دوست دارند.

افراد شهودی : افرادی کل گرا و دارای تفکر برنامه ریزی هستند ، مانند : جامعه شناسان ، روان شناسان و مدیران موسسات .



### • ۳- احساسی یا تفکری (منطقی)

- افراد دارای ویژگی های احساسی : افرادی با هیجانات و عواطف زیاد در روابطشان هستند .
- افراد دارای ویژگی تفکری (منطقی): مانند طرفداران مسابقات ورزشی ، صخره نوردان ، که تمام توجه شان به روابط علت و معلولی و تفکر منطقی استوار است .

### • ۴) ساختاری یا انعطاف پذیر

- افراد با ویژگی های شخصیتی ساختاری : تنها بر اساس قوانین مشخص و از پیش تعیین شده رفتار می کنند . به عنوان مثال افرادی که در دبیر خانه ها فعالیت دارند و یا دریافت و پرداخت انجام می دهند .
- افراد انعطاف پذیر: کاملاً با توجه به شرایط ، تصمیم گیری می کنند . افراد منعطف مانند روان شناس و دبیران .

# ب-شناخت رنگ ها

• روش های دیگری نیز برای شناسایی ویژگی های فرزندان مان وجود دارد اینکه ما بدانیم فرزندانمان به چه رنگ هایی علاقه دارند.

• در زیر ۴ رنگ به عنوان نمونه بیان شده است :

## • (۱) رنگ نارنجی

• افراد خود انگیخته ، بی خیال ، فعال و پر انرژی ، اهل تفریح ، هیجان طلب ، اهل رقابت و خطر کردن ، یاد گیری همراه عمل ، حرکت بیش از نشستن و گوش کردن و تابع قانون و مقررات هستند .

## • (۲) رنگ زرد

• مسئولیت پذیر ، با ثبات ، متناسب برای کار های بسیار سخت ، قانون گرا و قابل اعتماد ، دارای انگیزه ای برای پیشرفت .

## • (۳) رنگ آبی

• گرم ، اهل مراقبت ، حمایت گر و عاطفی ، ارزشی و امانت دار ، دارای احساس آزادی ، کشف خلاقیت و انگیزه ی بیان دارند .

## • (۴) رنگ سبز

• علاقه به دانش ، متفکر بزرگ ، دانشمندان اهل حل مشکلات ، دارای قابلیت تجزیه و تحلیل مسائل و تفکر در مورد آنان .

## پ- انجام آزمون یا مصاحبه و مشاوره

استفاده از آزمون یا مصاحبه و مشاوره نیز در شناخت شخصیت فرزندان بسیار می تواند تاثیر گذار باشد. که به عنوان نمونه می توان با نظر مشاور از آزمون های زیر استفاده نمود :

(۱) آزمون شخصیت نئو

(۲) آزمون شخصیت مایرز بریگز

(۳) آزمون جان هالند

(۴) ...

# اهمیت و ضرورت شناخت در انتخاب

- براساس مبانی روانشناسی، زیربنای هرانتخابی، شناخت است. در واقع هر قدر این انتخاب حساس تر باشد می بایست شناخت، عمیق تر و دقیق تر صورت گیرد.
- انتخاب رشته تحصیلی و شغل از جمله انتخاب های سرنوشت ساز زندگی هر فرد است که مسیر آینده او را تعیین می کند.
- شناخت متشکل است از:
  - اول، شناخت واقعی و درست از خصوصیات فردی، توانایی ها، استعدادها، علایق، انگیزه ها و گرایشهای خود.
  - دوم، کسب اطلاع دقیق و صحیح در مورد رشته تحصیلی و شغل مورد نظر.
  - سوم، کسب دانش، مهارت، تجربه و آمادگی های لازم برای ورود به رشته تحصیلی و یا شغل مورد انتخاب.

## «من این طور هستم»

### پرسشنامه خودشناسی برای جهت یابی تحصیلی و شغلی

بلی	خیر	به سوالات زیر با دقت پاسخ دهید.	بلی	خیر	به سوالات زیر با دقت پاسخ دهید.
		۱۵- مایلیم راههای جدید را برای ارائه خلاقیت خود پیداکنم.			۱- داشتن بدنی قوی و سالم برایم بسیارمهم است.
		۱۶- مسائل شخصی خود را بادیگران درمیان می گذارم.			۲- مایلیم مسائل را به خوبی و بطور عمیق درک کنم.
		۱۷- از اینکه عضو گروه مهمی باشم، احساس رضایت می کنم.			۳- هر نوع موسیقی، رنگ و زیبایی در روحياتم اثر می گذارد.
		۱۸- در کارهایم بسیار دقیق هستم.			۴- بدون مردم زندگی را بیهوده می بینم.
		۱۹- برایم مهم نیست که دست هایم در حین کار کثیف شوند.			۵- از اعتماد به نفس بالایی برخوردارم و میتوانم به خواسته هایم برسم.
		۲۰- دوست دارم تمام عمر خود را صرف دانش اندوزی کنم.			۶- من باید دستورات عملیهای مشخصی داشته باشم تا کارهایم را دقیق انجام دهم.
		۲۱- دوست دارم لباسهای را از مدل های غیر معمول انتخاب کنم و رنگها و سبک های نو را امتحان کنم.			۷- معمولا وسایلم را خودم می سازم و حمل و تعمیر می کنم.
		۲۲- اغلب می توانم حدس بزنم چه موقع یک فردا احتیاج به صحبت بادیگران دارد.			۸- ساعتها درباره موضوعی فکرمی کنم.
		۲۳- دوست دارم کارهای مردم را راه بیندازم.			۹- علاقمند به محیط اطرافم هستم، رنگ و طرح اشیایم را ارزشمند است.
		۲۴- باروشی منظم کارهایم را انجام می دهم.			۱۰- مهمان دوست هستم.
		۲۵- مایلیم وسایل مقرون به صرفه بخرم، روی آن کار کنم و چیز تازه ای بسازم.			۱۱- اهل رقابت با دیگران هستم.
		۲۶- گاهی اوقات ساعتها جدول حل میکنم، مطالعه میکنم یا در مورد زندگی فکر میکنم.			۱۲- قبل از انجام هر کاری ابتدا محیط اطرافم را مرتب می کنم.
		۲۷- خیال پرداز خوبی هستم.			۱۳- دوست دارم با دست هایم چیزهای جدید بسازم.
۲۹		۲۸- وقتی از دیگران مواظبت میکنم احساس خوبی دارم.			۱۴- تحقیق در مورد طرح های جدید، مرا ارضا می کند.

۲۹-دلم می خواهد دیگران به حس کمک و همیاری من اطمینان داشته باشند.	۴۵-دوست دارم کارم احساسات و حالات درونی ام را بیان کند.
۳۰-هروقت کاری را با دقت و کامل انجام میدهم احساس رضایت میکنم.	۴۶-مایلم راههایی را برای کمک به مردم بیابم تا از هم دیگر نراقبت کنند.
۳۱-به کارهای دستی و عملی علاقه دارم.	۴۷-میخواهم در تصمیمهای مهم, سهیم باشم.
۳۲-در مورد هر سوژه ای که کنجکاوی ام را تحریک کند مطالعه میکنم.	۴۸-از اینکه دیگران در راس امورند خوشحال تر هستم.
۳۳-دوست دارم مبتکرانیده های نو باشم.	۴۹-دوست دارم محیط اطرافم ساده و فقط دارای لوازم ضروری باشد.
۳۴-هرگاه با کسی مشکلی پیدا کنم, ترجیح میدهم درباره اش صحبت کنم و آنرا بر طرف سازم.	۵۰-تاجواب مسئله ای را پیدا کنم دست بر نمی دارم.
۳۵-معتقدم که برای رسیدن به موفقیت باید اهداف بلند مدت داشته باشم.	۵۱-زیبایی طبیعت تاثیر عمیقی در وجودم می گذارد.
۳۶-ترجیح میدهم در سمتی باشم که مسولیت نپذیرم.	۵۲-ارتباطات نزدیک, برایم مهم است.
۳۷-مایلم نیستم وقت زیادی را به بحث با دیگران اختصاص دهم.	۵۳-ارتقای مقام و پیشرفت برایم بسیار اهمیت دارد.
۳۸-قبل از حل هر مسئله ای آنرا بطور کامل تجزیه و تحلیل می کنم.	۵۴-بنظر من کسی که هر روز کارهایش را دقیق انجام میدهد فرد بالیافتی است.
۳۹-دوست دارم محیط اطرافم را گهگاه تغییر داده و آنرا خاص و متفاوت سازم.	۵۵-معتقدم برای جلوگیری از هرج و مرج نیازمند سیستم قانونی محکمی هستیم.
۴۰-موقع احساس غم و ناراحتی با دوستم صحبت می کنم.	۵۶-کتاب, دیدگاه هایم را گسترش می دهد.
۴۱-ترجیح میدهم طرخی را که پیشنهاد میکنم, جزئیاتش را دیگران انجام دهند.	۵۷-مشائق تماشاای نمایشهای هنری, تئاتر و فیلمهای خوب هستیم.
۴۲-معمولا از موقعیتی که دارم راضی هستم.	۵۸-وقتی شخصی را برای مدتی نبینم, از حالش جو یا می شوم.
۴۳-انجام کار در فضای بیرون و باز, روحیه ام را تقویت میکند.	۵۹-تاثیر گذاری بر دیگران برایم هیجان انگیز است.
۴۴-دانم می پرسم چرا؟	۶۰-وقتی میگویم کاری را انجام می دهم, تا آخرین جزئیات آنرا پیگیری می

## ادامه پرسشنامه خودشناسی

۶۱- معتقدم کار جسمانی سخت ولی متناسب، هیچ وقت به کسی آسیب نمی رساند.	۷۶- بعضی مواقع کارهای روزمره ام را رهامیکنم ویه مردم تنهاو بی کس وکارکمک میکنم.
۶۲- مایلم درمورد موضوعات موردعلاقه ام تاآنجا که میتوانم یاد بگیرم.	۷۷- در موقع خرید، چانه می زنم.
۶۳- از تقلید درکارها دوری میکنم ودوست دارم کارهایم متفاوت باشد.	۷۸- تازمانیکه از تاییدشدن کاری اطمینان حاصل نکنم به آن دست نمی زنم.
۶۴- دوست دارم دیگران از من کمک بخواهند.	۷۹- ورزش را برای سلامتی جسم بسیار بااهمیت می دانم.
۶۵- در کارهایم اهل ریسک هستم.	۸۰- همیشه درمورد اتفاقیهایی که در طبیعت می افتد و چگونگی عملکرد آنها کنجکاو هستم.
۶۶- در انجام هر کار جدید، احتیاج به راهنمایی دقیق وقوانین روشن دارم.	۸۱- دوست دارم کارهای تازه و غیر معمول انجام دهم.
۶۷- اولین چیزی که در یک ماشین توجهم را جلب میکند، کیفیت موتور آن است.	۸۲- از نظر من اصولا مردم، خوب هستند.
۶۸- جذب افرادی میشوم که مرا از لحاظ فکری به فعالیت وا می دارند.	۸۳- اگر در اولین امتحان موفق نشوم، باتلاش بیشتر خود را برای امتحان بعدی آماده میکنم
۶۹- وقتی کار جدید و خلاقانه ای انجام میدهم، چیزهای دیگر را رها میکنم.	۸۴- دوست دارم بدانم دیگران از من چه انتظاری دارند.
۷۰- از اینکه افراد بسیاری در جامعه نیازمند کمک هستند، احساس نگرانی می کنم.	۸۵- علاقه دارم قطعات وسیله ای را از هم جدا کنم و ببینم آیا میتوانم دوباره آنرا درست کنم؟
۷۱- مایلم عقایدم برای دیگران ابراز کنم.	۸۶- هر وقت با بحرانی مواجه میشوم به خود میگویم: ناراحت نباش ما میتوانیم فکر کنیم و باروشی منطقی بحران را برطرف سازیم.
۷۲- هر وقت سیستمی که به آن عادت کرده ام عوض می شود بسیار لذت می برم.	۸۷- تصور زندگی بدون زیبایی برایم دشوار است.
۷۳- حتی اگر فرصت کمی داشته باشم به خوبی از عهده کارهایم بر می آیم.	۸۸- معمولا مردم مشکلات خود را با من در میان می گذارند.
۷۴- خواندن مطالبی در مورد اکتشافات جدید برایم جالب است.	۸۹- میتوانم به راحتی با دیگران ارتباط برقرار کنم و از این طریق یک شبکه ارتباطی ایجاد کنم.
۷۵- دوست دارم کارها یا رویدادهای منحصر به فردی ایجاد کنم.	۹۰- برای خوشحال شدن به چیزهای زیادی احتیاج ندارم.

لطفا دور سوال هایی که به آنها جواب بلی داده اید خط بکشید

قراردادی	متهور	اجتماعی	هنری	جستجوگر	واقع گرا
۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳
۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹
۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵
۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱
۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷
۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳
۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹
۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵
۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱
۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷
۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳
۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹
۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵



## ارزیابی خودشناسی

باتوجه به جدول قبل، امتیازات خود را جمع بندی کنید.

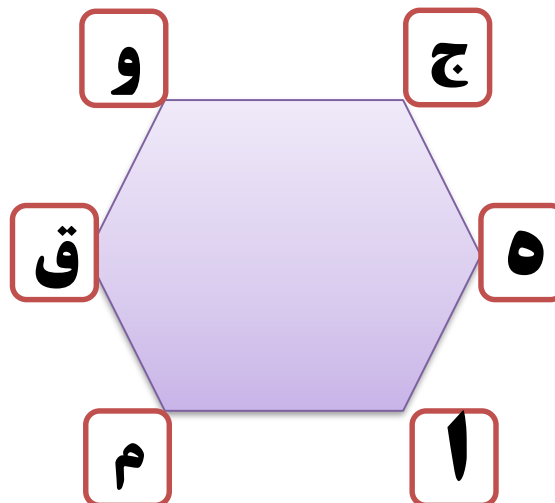
- درشش ضلعی، سه گروهی را که در آنها بالاترین نمره را بدست آورده اید نمایش دهید.

- راس سه گروه را به یکدیگر متصل کنید، مثلث بدست آمده را هاشور بزنید.

- ۱-.....

- ۲-.....

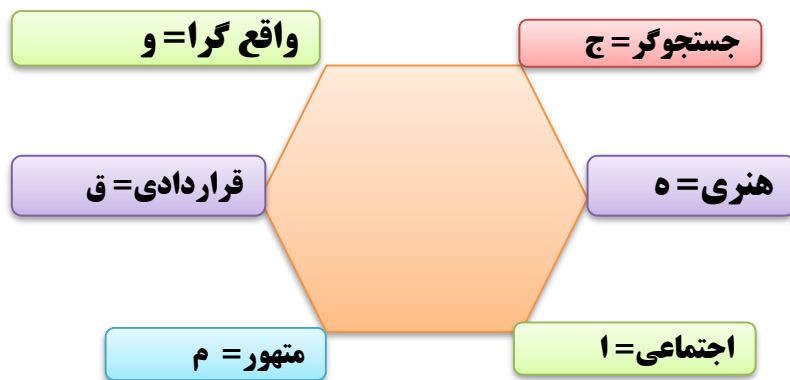
- ۳-.....



تیب شخصیتی	واقع گرا	جستجوگر	هنری	اجتماعی	متهور	قراردادی
امتیاز						

# آشنایی با مبحث خودشناسی

- در حال حاضر نظریات مختلفی در زمینه های تیپ های شخصیتی و ارتباط آنها با انتخاب و تصمیم گیری رشته تحصیلی و شغل از سوی روانشناسان مطرح می گردد. از مهمترین آنها نظریه جان ال. هالند و دیگری نظریه مایرز- بریگز می باشد که این دو نظریه کاملا کاربردی و در کنار یکدیگر می توانند در خودشناسی و هدایت تحصیلی و شغلی هر فرد بسیار مفید و موثر باشند.
- نظریه جان ال. هالند:
- او بر این عقیده است که یک فرد به فعالیت ها و محیط های تحصیلی- شغلی خاصی گرایش دارد که باعلاق، رغبت ها و ارزشهای سازگار است. ثبات و رضایت از رشته تحصیلی و شغل در درازمدت، فقط وقتی حاصل می شود که بین فرد و نوع فعالیت های تحصیلی - شغلی او هماهنگی صحیح و مناسب وجود داشته باشد.
- **هالند افراد را بر اساس خصوصیات شخصی در ۶ گروه زیرجای داده است:**



- و = واقع گرا
- ج = جستجوگر
- ه = هنری
- ا = اجتماعی
- م = متهور
- ق = قراردادی

## ★ تیپ واقع‌گرا



- ❑ اشخاصی که توانایی بدنی و مکانیکی دارند، ترجیح می‌دهند با اشیاء، ماشینها، ابزارها، گیاهان، حیوانات کار کنند و در فضای باز باشند.
- ❑ به **مشاغل** مهندسی، علمی و فنی تمایل دارند.
- ❑ آماده کار در بخش صنعت تجارت و خدمات هستند-اهل فن و عمل هستند.
- ❑ سروکار داشتن با اشیا و ابزار را ترجیح میدهند تا با مردم.
- ❑ از مهارت‌های ورزشی، مکانیکی و کار با ابزار برخوردارند. و به حواس پنجگانه تمرکز دارند.
- ❑ کار در محیط‌های باز را به محیط‌های بسته ترجیح می‌دهند.
- ❑ نسبتاً باثبات هستند. و عموماً تمایل به تغییر رشته ندارند.

به مشاغل زیر علاقه مندند:

- مکانیک - ساخت و تولید - کامپیوتر -
- سخت افزار - الکترونیک -
- ورزشکاری - نظامی گری -
- خدمات حفاظتی -
- صنعت - کشاورزی.

صادق و بی‌ریا	گهرو	سنتی و اصیل	انعطاف ناپذیر	رک	جدی	مادی
بی‌پیرایه و متواضع	با احتیاط و با ثبات	سازگار و هم‌رنگ	سرسخت	فعال در کار	<u>سبک</u> <u>غیر شهودی</u>	اهل عمل
محبوب	غیر اجتماع‌ی	باثبات	پیگیر و سمج	اقتصادی و حسابگر	هم‌رنگ	فردمحور

## افراد واقع گرا

- افرادی هستند که ترجیح می دهند با اشیا ، با ابزارها و یا حیوانات کار کنند . و دارای خصایص شخصیتی از قبیل جدیت در کار ، واقع بینی ، مهارت های مکانیکی ، تفکر عملی ، علاقه به یافتن راه حل های عملی برای حل مشکلات ، علاقه مند به کارهای فنی ، قدرت و مسئولیت ، اجتناب از فعالیت های آموزشی ، درمانی و دوست داشتن فعالیت های جسمانی و توانایی ورزشی .

# ★ تپ جست و جو گر

اشخاصی هستند که دوست دارند : مشاهده کنند، یاد بگیرند، تحقیق، تجزیه و تحلیل، ارزشیابی یا حل مساله کنند.

□ از توانایی های ریاضی و علوم برخوردارند.

□ علم را بخاطر خود علم دوست دارد.

□ از حل مسائل ذهنی و شناخت رازهای دنیا لذت می برند.

□ توانایی علمی، پژوهشی و قدرت پیش بینی دارند.

□ کار انفرادی را ترجیح می دهند.

□ به **مشاغل** حوزه علوم پزشکی، تکنولوژی ،

پژوهشی ، ریاضی تمایل دارند.



منطقی	روشنفکر	تحلیل گر	دقیق	دیرباور
مستقل	غیر خودنما	اندیشمند	خوددار	کم حرف و معمولاً درونگرا
کنجکاو	دقیق	منظم	متواضع	گوشه گیر
هشیار	منتقد	پیچیده	با احتیاط	دنبال یادگیری

## افراد جستجو گر

- افرادی هستند که ترجیح می دهند از هوش و استدلال انتزاعی در جمع آوری اطلاعات و تحلیل ها استفاده کنند . دانشمندان ، تکنسین های دارای تخصص بالا و ریاضی دانان ، این گروه از افراد را شامل می شوند. که دارای خصایص شخصیتی تفکر ، سازماندهی ، قدرت استدلال ، داشتن خلاقیت ، دوراندیشی ، محتاط ، محقق ، روشن فکر ، توانایی علمی و ریاضی و ارزش قائل شدن برای علم .

# تیپ هنری



اشخاصی که توانایی های هنری و ابداعی دارند و دوست دارند در موقعیتهای سازمان نیافته و نامنظم کار کنند و تخیل و خلاقیت خود را به کار گیرند.

جذب **مشاغل** هنری و حوزه ادبیات می شوند.

به فعالیت های آزادانه، مبهم و نامنظم علاقه دارند.

از روابط منظم و قاعده دار و محیط های اداری گریزانند.

با دیگران روابط خوبی دارند.

به سادگی احساس و عواطف خود را نشان می دهند.

سر و کار با ایده دارند. مبتکر، آزاد منش و حساس هستند.

شغل های مرتبط :

هنرهای بصری  
هنرهای اجرایی  
نویسندگی  
هنرهای آشپزی

خیال پرداز	مستقل	درون گرا	غیر سنتی
آرمان گرا	آزادمنش	<u>سبک شهودی وبی ساختار</u>	وسواسی
مبتکر و خلاق	ابرازگرا	عاطفی	مبهم
حساس	ناسازگار	نامنظم	خودرأی

## افراد هنری

- افراد بسیار خلاق که بر روی نوآوری ، ابتکار ، شواهد و خودابزاری تمرکز می کنند و ممکن است برای خلق آثارشان از ابزارها استفاده کنند یا ممکن است برای بیان هنرشان ، با افراد کار کنند . که نویسندگان ، نقاشان ، شاعران و بازیگران نمونه ای از این گروه هستند . و این افراد دارای خصایص شخصیتی داشتن مهارت در بیان خصایص فردی خود ، برقراری رابطه حسنه با دیگران ، دوری از نظم و ترتیب ، بیزاری از فعالیت های سازمان یافته ، حساسیت در روابط خود با دیگران ، ناتوانی در کنترل هیجانات خود ، گرایش به صفات زنانه ، مبتکر ، شهودی ، درون گر ، مستقل ، توانایی هنری و زیبایی شناختی هستند .



## ★ تپ اجتماعی



- اشخاصی که دوست دارند با مردم کار کنند تا آنها را مطلع و آگاه کرده،
- به آنها کمک کنند، تعلیم و رشد داده یا آنها را درمان کنند و مهارتهای کلامی دارند
- به فعالیت و نفوذ اجتماعی اهمیت می دهند. و احترام گذارند.
- به جای حل عقلانی به حل احساسی مسائل تمایل دارند.
- به مهارت های جسمانی و استفاده از ابزار، تمایل کمتری دارند.
- روحیهی همکاری و همیاری دارند. بهترین شخصیت برای دوستی هستند.
- دغدغه ی کمک کردن به مردم را دارد. مسئول و بشردوست اند.
- به سمت **مشاغل اجتماعی**، اخلاقی، آموزشی، بهزیستی، سلامت و مذهب مانند :

تدریس، مشاوره، پرستاری، روان شناسی، گفتار درمانی ، مُبلغ روحانی و مذهبی و ... جذب می شوند.

باتدبیر	مشوق	سخاوتمند	معاشرتی
مسلط	مسئول	مهربان	اهل آداب
آرمان گرا	فهییم	امدادگر	اهل همکاری
مورد اعتماد	صمیمی و گرم	صبور	همدل

## افراد اجتماعی

- افرادی هستند که کار کردن با افراد را بر کار کردن با اشیا یا اطلاعات ترجیح می دهند . که نمونه بارز این افراد مشاوران ، مددکاران اجتماعی و معلمان می باشند که دارای خصایص شخصیتی مهارت در برقراری روابط اجتماعی ، علاقه مند به سرنوشت دیگران ، بی علاقه به کارهای بدنی ، مسئولیت پذیر و بشردوست ، صلاحیت های میان فردی و آموزشی ، علاقه مند به کمک به دیگران ، توانایی تدریس ، ارزش قائل شدن برای فعالیت های اخلاقی و اجتماعی

# ★ تپ جسور و متهور (تهوری)

□ اشخاصی هستند که دوست دارند با مردم کار کنند بر آنها اثر گذارده، آنها را تشویق کرده یا با نمایش سرگرم کنند یا برای اهداف سازمانی یا درآمد اقتصادی رهبری یا مدیریت کنند.



□ به مسائل علمی علاقه ندارند، درآمد اقتصادی اولویت دارد.

□ از کارهای دقیق و ریزه کاری گریزانند.

□ بلندپرواز و اهل ریسکند.

□ به درد رشته های پر خطر مانند مهندسی ایمنی نمی خورند.

□ مهارت متقاعد و اداره کردن دیگران را دارند (مدیریت).

□ می خواهند رهبر باشند.

□ معمولاً پرحرف اند و به سخنرانی علاقه دارند.

□ بیش تر به **مشاغلی** که با سیاست، کارآفرینی، سخنرانی، حقوق، تجارت، فروش، مدیریت و بازاریابی سروکار دارد مانند: بازاریاب، کارگزار بورس، مهندسی صنایع،

تهیه کننده تلویزیون و... تمایل دارند.

□ هم شهودی هستند و هم حسبی).

توجه بر انگیز	پرحرف	متکی به نفس	زورگو	زیاده طلب
سخنران	<u>برون گرا و معمولاً بی ساختار</u>	اهل ریسک	هیجان طلب	ماجراجو
قوی و مطمئن	رهبر	خوش بین	خودنما	جاه طلب و سلطه جو
متملق	لذت طلب	محبوب	<u>معاشرتی</u>	پرانرژی و پرحرارت

## افراد تهوری (خطر جو)

- افرادی که طالب رهبری و ترغیب دیگران برای انجام مقاصد سیاسی، سازمانی یا اهداف مالی و اعتباری هستند و از این کار لذت می‌برند. فروشندگان و سیاستمداران نمونه‌ای از این گروه هستند. که دارای خصایص شخصیتی ماجراجویی، گرایش به اجتماعی بودن، مهارت در فعالیت‌های تجاری، در جستجوی قدرت و رهبری دیگران برای تحصیل اهداف سازمان یا بدست آوردن درآمد اقتصادی و سیاسی، ماجراجو و مهارت در گویایی.

# ★ تپ قراردادى و محافظه کار



□ اشخاصى كه دوست دارند با داده ها كار كنند. توانايى منشى گرى يا عددى دارند، به جزئيات و شرح تفصيل امور مى پردازند و از دستورات ديگران پيروي مى كنند.

□ به فعاليتها و مشاغل قراردادى، ادارى، دفتري،

منظم و ساده مانند كارمندی، بانكدارى و... علاقه مندند.

□ توانايى كارهاى ادارى و مالى را دارند.

□ اهل ريسك نيستند. تنوع در كار را دوست ندارند.

□ دوستدار نظم و ترتيب اند. به قوانين و مقررات مقيدند.

□ به پول، نفوذ مادى و مقام تمايل بيش تری دارند. افرادى صرفه جو دقيق هستند.

□ به فعاليتهاى هنرى و جسمانى كمتر تمايل دارند.

□ بيشتر به مشاغلى كه باپيش بينى

و برنامه ريزى، داده، سرو كار داردماند :

برنامه ريزى، امور مالى و حسابدارى،

حقوق، اداره دفتري، قانون، اداره ماليات

و ... تمايل دارند.

مخاطب	منظم و مقرراتى	عمل گرا	دقيق	خوددار
هم رنگ	مطيع	مُصر	كار آمد	انعطاف ناپذير
وظيفه شناس	صرفه جو	درون گرا	با احتياط	سازمان ده
پيگير	دوراندیش	فاقد تخيل و بى ذوق	داراى حالت دفاعى	منظم

## افراد قراردادی (سنتی)

- افرادی که از کارکردن با اطلاعات بیشتر از کارکردن با افراد یا اشیاء لذت می‌برند. حسابداران، بازاریاب‌ها و دفترداران نمونه این گروه هستند. که دارای خصایص شخصیتی از قبیل احترام گذاشتن به قوانین و مقررات اجتماعی، علاقه به نظم و ترتیب، پیروی از سنت‌ها و مقررات موجود جامعه، ترجیح فعالیت‌های ساده، مرتب، سروکار داشتن با داده‌ها مثل نگهداری پرونده‌ها، بایگانی مطالب، تنظیم اطلاعات نوشتاری و توانایی دفتری و حسابداری، ارزش قائل شدن برای بازرگانی و اقتصاد و بیزاری از فعالیت‌های مبهم.

# تیپ های پیشنهادی مناسب بعضی از رشته ها:

و = واقع گرا      ق = قراردادی      ا = اجتماعی      ه = هنری      ه = جستجوگری      ت = تهوری

## تیپ های مورد نیاز برای رشته های تجربی

نام رشته	تیپ مورد نیاز	توضیحات	نام رشته	تیپ مورد نیاز	توضیحات
اعضای مصنوعی	و-ق-ا	چون رشته ی اعضای مصنوعی ، کار با ابزار و اشیا است بنابراین داشتن کد تیپ واقع گرا اولویت دارد و چون یک کار منظمی است پس کد بعدی باید کد قراردادی باشد. و چون این رشته برای خدمت به هم نوع است پس داشتن کد اجتماعی هم نیاز می باشد.	دبیری شیمی	ا-ج-ق	برای تمام دبیری ها، اولین کد فرد باید داشتن کد اجتماعی (دغدغه کمک به دیگران) باشد. دومین کد مورد نیاز برای شیمی کد جستجوگری است (چون با علم سروکار دارد). و سپس کد قراردادی است (چون با نظم سروکار دارد).
تکنسین پروتز دندان	و-ق-ه	مدد کاری اجتماعی	اولین کد باید کد اجتماعی باشد (دغدغه دیگران را داشتن). دومین کد باید کد تهوری باشد (به خاطر ماجراجویی و هیجان این کار) و سومین کد باید کد قراردادی باشد (به دلیل نیاز به مدافع و منظم بودن)	ا-ه-ق	
کار درمانی	ا-و-ج	مدیریت بیمارستان	پزشکی جراح	ج-و-ا ج-و-ت	و-ج-ا

# تیپ های پیشنهادی مناسب بعضی از رشته ها:

و = واقع گرا      ق = قراردادی      ا = اجتماعی      ه = هنری      ه = جستجوگری      ت = تهوری

## تیپ های مورد نیاز برای رشته های ریاضی فیزیک

تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته
و-ج-ه	مهندسی معماری	ا-و-ج	دبیری فنی مکانیک	و-ق-ج	مهندسی نفت	و-ه-ج	مهندسی فضای سبز
مهندسی ایمنی با نظم سروکار دارد (قراردادی)، پس نباید تیپ تهوری (ماجراجویی و هیجان) داشته باشد.	ق-و-ج	مهندسی ایمنی	و-ج-ت	مهندسی پرواز	و-ج-ه	مهندسی مکانیک (طراحی جامدات)	
ت-و-ق بعضی مهندسی ها که دست به آچار نیستند نیاز به کد واقع گرا ندارند	مهندسی های : عمران، صنایع، مدیریت اجرایی	ق-و-ج چون گرایش کنترل است پس کد قراردادی در اولویت است	مهندسی برق گرایش کنترل	برای مهندسی پرواز و خلبانی کد تهوری لازم است اما به عنوان کد سوم. چون اگر کد اول تهوری باشد ماجراجویی و هیجان زیاد است و دست به کارهای خطرناک می زند	ج-و-ت چون با عمل دقیق سروکار دارند	مهندسی هوانوردی (خلبانی)	
۴۸				ا-و-ت	دبیری فنی عمران	و-ق-ج	مهندسی رباتیک



# تیپ های پیشنهادی مناسب بعضی از رشته ها:

و = واقع گرا      ق = قراردادی      ا = اجتماعی      ه = هنری      ه = جستجوگری      ت = تهوری

## تیپ های مورد نیاز برای رشته های ادبیات و علوم انسانی

تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته
ت - ا - ه (چون کار با ایده است)	مدیریت بازرگانی	ا - ج - ق (چون دغدغه کمک به سازمان را دارد)	روان شناسی صنعتی	ج - ا - ت (چون کار درمانی انجام می دهد)	روان شناسی بالینی	ج - ق - ت	علوم اقتصادی
ت - ا - ق	مدیریت دولتی	ا - ج - ه	روان شناسی استثنایی	ج - ا - ه	روانشناسی عمومی	ج - ت - ه	فلسفه
ت - ق - و	مدیریت صنعتی	ق - ت - ا	حقوق	ا - ه - ت	مشاوره	ا - ه - ج	دبیری علوم اجتماعی
ج - ا - ه (چون دغدغه اصلاح مردم را دارد)	معارف اسلامی	ت - ه - ق	علوم سیاسی	چون دغدغه مردم ندارد بلکه دغدغه تحقیق علمی دارد پس جستجو گراست نه اجتماعی		ج - ه - ت (ایده پرداز)	مردم شناسی

# تیپ های پیشنهادی مناسب بعضی از رشته ها:

و = واقع گرا      ق = قراردادی      ا = اجتماعی      ه = هنری      ه = جستجوگری      ت = تهوری

## تیپ های مورد نیاز برای رشته های هنر

تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته	تیپ مورد نیاز	نام رشته
ه - و - ت	طراحی لباس	ه - و - ت	نوازندگی	ه - ق - ت	انیمیشن	ه - ا - ت	بازیگری
*عکاس آتلیه کد جستجوگر نمیخواهد - *عکاس سوژه کد تهوری می خواهد چون می خواهد دیده شود. *عکاس اجتماعی کد اجتماعی می خواهد چون دغدغه مردم را دارد.		ه - و - ق	عکاسی	ه - و - ق	معرق	ه - ق - ت	کارگردان
		ه - و - ق	عکاس آتلیه	ه - و - ت	عکاس سوژه ها	ه - و ا	عکاس اجتماعی

نکته: برای رشته های هنر، کد اول باید کد هنری باشد.

# باریک تر از مو...

- در مشاوره ی پیش از ازدواج نیز می توان تیپ های شخصیتی و رغبت هر دو طرف را مشخص نمود تا افراد با تیپ های متناقض کنار هم قرار نگیرند، چون روحیه ی طرفین (اجتماعی بودن یا نبودن، درونگرا بودن یا نبودن و ... ) بهتر است تناقض نداشته باشد.
- حتی شناخت تیپ شخصیتی خود و رئیس و مافوق خود نیز می تواند در بهتر شدن روابط طرفین کمک کند.
- **چند مثال در مورد تیپ های شخصیت:**
- مهندس دارای کد واقع گرا-تهوری-قراردادی به درد کارهای روتین می خورد. این فرد به خوبی در مثلا عسلویه می تواند کار کند و موفق هم بشود.
- مهندس واقع گرای-اجتماعی-تهوری در قسمت "منابع انسانی" و "روابط عمومی" به کار گرفته شود و چون این فرد دارای کد اجتماعی است به درد مثلا عسلویه نمی خورد چون در عسلویه ارتباطش محدود می شود. مهندس جستجوگر-واقع گرای-هنری برای طراحی دکوراسیون مناسب است..
- در شغل های پر متقاضی رشته های تجربی و ریاضی ، داشتن هر دو کد جستجوگر و واقع گرا مورد تاکید است.
- برای رشته های پزشکی، داشتن حداقل دو تیپ جستجوگر و واقع گرا لازم است.
- بعضی از رشته های تجربی به کد جستجوگری نیاز ندارد مانند تکنسین ها.
- برای رشته پرستاری داشتن دو کد اجتماعی و قراردادی مورد تاکید است چون باید دغدغه بیمار داشته باشد و روزانه کارهای منظم و تکراری (روتین) انجام دهد.
- فرد دارای تیپ اجتماعی-هنری-واقع گرا پرستار خوبی می شود ولی چون از خودش برای بیمار زیاد مایه می گذارد در درازمدت ، خودش از نظر جسمی و روانی ممکن است دچار آسیب شود.

# تقسیم بندی استعداد

- استعدادها به ۲ گروه **استعدادهای کلی و استعدادهای اختصاصی** طبقه بندی میشوند.
- **استعدادهای کلی** خود به ۳ گروه تقسیم میشوند:
- **۱-حسی ۲-حسی- حرکتی ۳-ذهنی**
- **۱- استعدادهای حسی:** ساده ترین نوع استعدادها هستند که می توان آنها را در آزمایشگاه ها بطور مستقیم مورد مطالعه قرار داد و تفاوت های افراد را مشخص کرد. مثل تیزبینی، حساسیت به رنگ ها، تیزگوشی و حساسیت به اصوات از جمله خرده استعداد های وابسته به توانایی بینایی و شنوایی هستند.
- **۲-استعدادهای حسی- حرکتی:** انواع گوناگونی دارد که مهمترین آنها زمان واکنش است. یعنی مدت زمانی که فرد بطور ارادی در مقابل یک تحریک کم و بیش پیچیده واکنش نشان دهد که با دومتغیر سرعت و دقت سروکار دارد.
- **۳-استعدادهای ذهنی:** شامل دقت، حافظه، تخیل و هوش هستند. هوش بصورت کلی، به معنای استعداد تشکیل مفاهیم است. که با این تعریف می پذیریم که هوش، استعدادی ذهنی است و در طبقه بندی توانایی های انسان، با بخش ذهنی ما ارتباط دارد.
- در موضوع هوش با انواعی از تعاریف مواجه می شویم که یکی از آنها هوش های چندگانه است.
- هوش های چندگانه توانایی های ذهنی را به دسته های معینی تقسیم می کند.
- که هر کدام به تناسب توان هر فرد، زمینه را برای کسب یادگیری ساده تر فراهم می کند.

# مفهوم هوش

- عموماً **هوش** را به عنوان توانایی حل مساله و سازگاری با محیط تعریف می کنند. اما نمی توان تعریف مشخصی از هوش ارائه داد که مورد توافق همه روانشناسان وابسته به رویکردهای گوناگون باشد. با این حال عناصری از هوش وجود دارند که مورد توافق غالب پژوهشگران است. مثل:
  - **توانایی پرداختن به امور انتزاعی** —
  - **توانایی حل کردن مسایل** —
  - **توانایی یادگیری** —
- بطور کلی هوش رامی توان این طور تعریف کرد: **هوش** توانایی یادگیری و کاربرد مهارت های لازم برای سازگاری با نیازهای فرهنگ و محیط فرد است. هوش مفهومی برای زندگی و سازگاری است و نه ابزاری صرفاً برای دانش اندوزی یا برتری جویی.

دلایلی که موجب تفاوت های فردی در هوش و موفقیت می شوند:

- تاثیر محیط خانه و نقش والدین.
- وضعیت اجتماعی و فیزیکی محیط خانه.
- محبت و صمیمیت والدین با کودک.
- اعتقادات ، انتظارات و ارزش های والدین.
- روش های انضباطی والدین.
- تاثیرات جانبی.

# اهمیت هوش در انتخاب رشته و شغل

- برخی روانشناسان هوش را یک مسئله‌ی چند وجهی می‌دانند و معتقدند هر انسانی در یک یا چند وجه، از هوش بهتری برخوردار است (کلامی، منطقی، ریاضی، موسیقی، بدنی، و ...)
- اگر رشته متناسب با هوش و استعداد فرد باشد یادگیری و در نتیجه موفقیت در تحصیل امکان پذیر تر خواهد بود.

# انواع استعدادها:

۱. جسمانی
۲. کلامی یا بیانی
۳. منطقی - ریاضی
۴. مکانی - فضایی
۵. موسیقی
۶. درون فردی ( درک اجتماعی)
۷. بین فردی
۸. طبیعت گرا



# هوش‌های نه‌گانه



## طبیعت‌گرا

درک از  
موجودات زنده  
و فهم  
طبیعت



## موسیقایی

تشخیص صداها،  
زیرویمی، تن،  
ریتم و  
طنین آن‌ها



کمی کردن  
چیزها،  
فرضیه‌سازی  
کردن  
و اثبات آن‌ها

## منطقی-ریاضی



قابلیت پرداختن  
به پرسش‌های  
چرا زندگی می‌کنیم  
و چرا  
می‌میریم

## هستی‌گرا



فهم احساسات  
و انگیزه‌های  
افراد

## میان‌فردی



هماهنگ کردن  
ذهنتان  
با  
بدنتان

## جسمی-جنبشی



دریافت واژگان  
مناسب برای  
ابراز  
منظورتان

## زبانی-کلامی



## درون‌فردی

درک از خودتان،  
این‌که چه احساسی  
می‌کنید و  
چه چیزی  
می‌خواهید



## فضایی-دیداری

مجسم کردن دنیا  
به صورت  
سه‌بعدی



# مشاغل مناسب هوش های نه گانه:

نوع هوش خود را با انجام تست خودسنجی استعداد های چندگانه در دفترچه تعیین کنید.

## مشاغل مناسب هوش کلامی - زبانی

ویراستار ، مترجم ، منتقد ادبی ، شاعر ، نویسنده ، روزنامه نگار ، سخنران ، سیاستمدار ، معلم و استاد دانشگاه ، وکیل ، مشاور حقوقی ، مجری رادیو و تلویزیون ، گفتار درمان .

## مشاغل مناسب هوش تصویری - فضایی

هنرهای تجسمی مانند مجسمه سازی ، معماری ، عکاسی ، فیلمبرداری ، مهندسی ، کارتو گراف ، کارشناس نقشه های هوایی ، نقشه کش ، نقشه بردار ، مخترع ، راهنمای تور ، خلبان ، دیده بان ، شکارچی .

## مشاغل مناسب هوش منطقی - ریاضی

دانشمند و پژوهشگر ، ریاضیدان ، مهندسی ، برنامه ریزی و تحلیل گرایانه ، کارشناس آمار ، حسابدار ، نماینده فروش ، کتابدار ، تاجر ، آهنگساز ، برنامه ریز اقتصادی ، معلم یا استاد ریاضی ، استاد منطق ، پذیره نویس بیمه .

## مشاغل مناسب هوش موسیقایی

موسیقی دان ، آهنگساز ، خواننده ، رهبر ارکستر ، ترانه سرا ، معلم موسیقی ، منتقد موسیقی ، موسیقی درمان .

# مشاغل مناسب هوش های نه گانه:

نوع هوش خود را با انجام تست خودسنجی استعداد های چندگانه در دفترچه تعیین کنید.

## مشاغل مناسب هوش بدنی - حرکتی

هنرپیشه ، ورزشکار ، مربی ورزش ، رقصنده ، جراح ، مجسمه ساز ، مکانیک ، هنرمند صنایع دستی ، جواهر ساز ، بندباز ، پیمانکار ، خیاط ، آشپز ، آهنگر ، طراح و مدل ساز ، صنعتگر ، فیزیوتراپ .

## مشاغل مناسب هوش درون فردی

نقشه کش ، نظریه پرداز ، نویسنده ، دانشمند ، ایده پرداز ، روانشناس ، کارشناس الیات ، واعظ .

## مشاغل مناسب هوش برون فردی - اجتماعی

رهبر ، مدیر ، فیلسوف ، مشاور ، فروشنده ، سیاستمدار ، جامعه شناس ، مردم شناس ، روانشناس ، مدیر روابط عمومی ، واعظ ، رهبر مذهبی .

## مشاغل مناسب هوش طبیعت گرا

روان شناس ، روان درمان ، زیست شناس ، هواشناس ، کارشناس کشاورزی ، کارشناس علوم آزمایشگاهی ، زنبور دار ، دامپزشک ، خاک شناس ، کشاورز ، باغدار ، کارتو گراف ، زمین شناس .

## مشاغل مناسب هوش هستی گرا - معنوی

عارف ، فیلسوف ، روحانی رهبر مذهبی ، حکیم ، معلم یا استاد دینی و الیات .

## هوش های چند گانه

**هاوارد گاردنر** عقیده داشت ذهن انسان، شامل یک سری توانایی های تقریبا مجزاست که دارای ارتباطی اتفاقی و غیر قابل پیش بینی با یکدیگر هستند. بنابراین ذهن انسان یک ماشین همه کاره منفرد نیست که همواره بایک قدرت اسب بخار مشخص وبدون وابستگی به محتویات اطراف کار کند. گاردنر شیوه ای را فراهم کرد که میتوان به وسیله آن، توانایی های بشر را باقراردادن آنها در ۹ مقوله متفاوت، بازنمایی کرد.

### • ۱- هوش زبانی (کلامی):

- هوش زبانی به معنای توانایی به کارگیری درست لغات ، به صورت شفاهی یا نوشتاری است. این هوش، توانایی به کارگیری ماهرانه ساختار زبان ، صداهاى زبان ، معناشناختی وجنبه های عملی زبان را برای بیان افکار و فهمیدن دیگرانسانها شامل می شود.
- — **فهرست سنجش هوش زبانی ، ویژه دانش آموز:**
- — نسبت به سن خود خوب می نویسد.
- — می تواند داستان های بلندی را بگوید و یا لطیفه های زیادی تعریف کند.
- — توانایی به خاطر سپردن اسامی ، مکانها ، تاریخ و جزئیات را دارد.
- — از بازی باکلمات و خواندن کتاب لذت می برد.
- — کلمات را به درستی ادا می کند و دایره لغاتش خوب است.
- — گفت وگوى شفاهی را دوست دارد و با دیگران به این روش ارتباط برقرار می کند.

## نشانه های استعداد کلامی یا بیانی :

- (۱) نسبت به سنش خوب می نویسد.
- (۲) می تواند داستان های بلندی از خود بسازد یا لطیفه زیادی بگوید.
- (۳) می تواند اسامی، مکان ها، تاریخ ها و جزئیات را حفظ کند.
- (۴) کلمه ها را خوب ادا می کند.
- (۵) با توجه به سنش لغات زیادی را می داند.

## راه های پرورش استعداد کلامی یا بیانی:

- (۱) با فرزندان زیاد صحبت کنید.
- (۲) با فرزندان مثل بزرگترها صحبت کنید.
- (۳) شعر برایشان بخوانید.
- (۴) برایشان قصه بخوانید.
- (۵) گوش دادن به شعرهای کودکان
- (۶) تعریف وقایع روزانه، شنیده هایی از دیگران
- (۷) بازی نقش های شغل های مختلف
- (۸) تعریف خاطره برای آن ها

**استعداد کلامی** عبارت از توانایی کاربردی و موثر زبان مادری و احتمالا سایر زبان ها به صورت شفاهی (سخن گویی) یا مکتوب (نوشتاری) . به عبارت دیگر ، توانایی بیان آن چه در ذهن داریم و نیز درک گفته های سایرین را استعداد کلامی گویند . نویسندگان از هر نوع خصوصا شعرا، سخنرانان، واعظان، ناطقان، وکلای دادگستری و خلاصه هر آن کس را که زبان برای او یک ابزار حرفه ای به شمار می آید، می توان دارای استعداد کلامی بارز دانست .

## ۲- هوش منطقی/ ریاضی

- هوش منطقی/ ریاضی، توانایی استفاده درست از اعداد و ارقام و بیان استدلالهای منطقی و درست است. این هوش شامل توانایی کشف الگوها، دلایل قیاسی و تفکر منطقی و درست است. فرد دارای هوش منطقی/ ریاضی، قادر است زنجیره ای از دلایل را بسیار ماهرانه دنبال کند.
- **فهرست سنجش هوش منطقی/ ریاضی ویژه دانش آموز:**
- - از بازی با اعداد و ارقام لذت می برد.
- - کلاس ریاضی و کارکردن با رایانه را دوست دارد.
- - از شطرنج و دیگر بازی های فکری استقبال می کند.
- - به حل معماهای منطقی یا طنزآمیز علاقه دارد.
- - پرسش های بسیاری در مورد نحوه کار با اشیای گوناگون طرح می کند.
- - به طبقه بندی و سایر الگوهای منطقی علاقه دارد.
- **استعدادها منطقی- ریاضی** مبتنی بر توانایی دست ورزی اعداد با درک نظام های منطقی است.
- این افراد مفهومی و تجریدی می اندیشند و می توانند به اکتشاف الگوها و رابطه ها بپردازند.

نشانه های استعداد منطقی - ریاضی:

- (۱) طرح سوال های زیاد در مورد نحوه کارکرد اشیا
- (۲) لذت از بازی با اعداد و ارقام
- (۳) لذت از کلاس ریاضی و کامپیوتر
- (۴) لذت از بازی شطرنج
- (۵) علاقه به آزمایش های به خصوص در درس علوم

**راه های پرورش استعداد منطقی - ریاضی:**

- (۱) تهیه بازی های فکری
- (۲) در اختیار گذاشتن کتاب های طنز و علمی
- (۳) تشویق فرزندان به حل معما و جدول
- (۴) همکاری در انجام آزمایش های علوم در منزل



## ۳- هوش بدنی / حرکتی

- توانایی به کارگیری بدن برای بیان افکار و احساسات و نیز تعادل، هماهنگی، چالاکی، قدرت، انعطاف پذیری، سرعت به این هوش مربوط می شود. ورزشکاران و بازیگران تئاتر و سینما از جمله نمونه های افرادی هستند که هوش بدنی/حرکتی آنها الزاما باید قابل توجه باشد.
- **فهرست سنجش هوش بدنی/حرکتی ویژه دانش آموز:**
- در یک یا چند حرکت ورزشی، خوب عمل می کند.
- حرکات دیگران را به راحتی تقلید می کند.
- از جدا کردن قطعات وسایل گوناگون و سرهم کردن دوباره آنها لذت می برد.
- در کارهای دستی مهارت زیادی دارد.
- زمان طولانی امکان قرارگرفتن در یک نقطه را ندارد و ناآرامی می کند.
- از دویدن، سوت زدن و فعالیت هایی مانند آنها لذت می برد.
- **استعداد جسمانی** به توانایی بهره گیری از کل یا بخش هایی از بدن، دست ها، پاها، انگشتان، چهره و ... برای حل مسائل، درست کردن چیزی یا شکل دهی به کالا و تجسم حالتی اشاره دارد.
- برجسته ترین نمونه ی افراد هوشمند از این نوع، ورزشکاران و افراد شاغل در هنرهای نمایشی از جمله هنرپیشگان، اجرا کنندگان پانتومیم و... هستند.

## نشانه های استعداد جسمانی:

- (۱) در یک یا چند حرکت ورزشی بسیار خوب عمل می کند.
- (۲) زمانی که برای مدت طولانی در نقطه ای می نشیند، دائما تکان خورده ناآرام و حرکت دیگران را تقلید می کند.
- (۳) از دویدن، پریدن، سوت زدن و ... لذت می برد.
- (۴) بیانات خود را بسیار با احساس ادا می کند.
- (۵) در کارهای دستی مهارت زیادی دارد.
- (۶) از کار کردن با گل رس و سایر تجربیات لامسه ای لذت می برد.

## راه های پرورش استعداد جسمانی در فرزندان توسط والدین:

- (۱) بازیهایی مانند شنا، یوگا، ماسه بازی و ...
- (۲) بردن به سالن های ورزشی
- (۳) تقلید حرکات نمایشی و انجام آن
- (۴) اجرای نمایش و تئاتر
- (۵) انجام برخی کارهای دستی منزل
- (۶) خرید اسباب بازی هایی باقطعات قابل جدا کردن
- (۷) تشویق دویدن، پریدن و سوت زدن فرزندان
- (۸) اجرای بعضی درس ها با پانتومیم

## ۴- هوش مکانی / فضایی

- توانایی درک درست جهان بصورت مکانی (مانند یک راهنما) و ایجاد تغییر در این ادراک ، به هوش فضایی یا مکانی مربوط می شود. این هوش ، توانایی نمایش دنیای فضایی داخل ذهن ، مثل یک خلبان و یا نمایش محدودی از دنیای تجسمی ذهن مثل بازیکن شطرنج یا مجسمه ساز است. این هوش مستلزم شناسایی رنگ ، خط ، شکل ، فرم ، فضا و رابطه ای است که میان این عوامل وجود دارد.
- **فهرست سنجش هوش مکانی / فضایی ویژه دانش آموز:**
- خواندن نقشه ، نمودار و جدول ها برایش از خواندن متن راحت تر است.
- خیال پردازی را دوست دارد و در طراحی مهارت دارد.
- از انجام کارهای هنری لذت می برد.
- به دیدن فیلم ، نمایش ، اسلاید و کلا تصاویر نمایشی علاقه نشان می دهد.
- می تواند اشکال ۳ بعدی بسازد.
- تصاویر را بطور واضح توضیح می دهد.
- **توانایی مکانی-فضایی** ، بیان گر قدرت بازنمایی فضای بیرون از ذهن در درون ذهن و توانایی تفکر در قالب شکل ها و الگو هاست . خلبانی که هواپیمای خود را در فضای فاقد هرگونه نشانه و علامت ، صرفاً با استفاده از نقشه و تجسم ذهنی هدایت می کند یا ناخدایی که کشتی خود را به همین ترتیب در دریا به سوی مقصد پیش می راند ، عمدتاً از استعداد فضایی خود بهره می گیرند.

## نشانه های استعداد مکانی - فضایی:

- (۱) در خواندن نقشه ها، جدول ها و نمودار ها، بهتر عمل می کند.
- (۲) علاقه به خیال پردازی
- (۳) لذت از انجام فعالیت های هنری
- (۴) علاقه به دیدن فیلم ها و فعالیت های هنری
- (۵) لذت از حل معما و مسائل مشکل
- (۶) خطی خطی کردن کتاب و برگه ها
- (۷) ساخت اشکال سه بعدی جالب مثل خانه سازی با لگو

## راه های پرورش استعداد مکانی-فضایی توسط والدین:

- (۱) خرید اسباب بازی پازل و لگو و ساختن طبق نقشه
- (۲) نقشه خوانی
- (۳) بازی جابه جایی وسیله در اتاق و رسیدن که چه چیزی جایش عوض شده
- (۴) در مسافرت ها حدس موقعیت خود نسبت به شهر ها
- (۵) تخمین اندازه ها بدون متر کردن
- (۶) تعریف از اتفاقات مدرسه و یا مهمانی هفته گذشته
- (۷) ترسیم و نقاشی بعضی از مطالب درسی

## ۵- هوش موسیقایی

- هوش موسیقایی، توانایی درک، تشخیص، تبدیل و اجرای اشکال موسیقایی است. کسانی که هوش موسیقایی بالایی دارند، می‌توانند موسیقی را به سادگی یه یاد آورند و گاه به سختی می‌توانند آن را از ذهن خود خارج کنند. آنها قادرند از طریق موسیقی، هیجانات خود را بیان کرده و فکر کنند. این توانایی، استفاده از صدا در وسیع‌ترین حوزه را ممکن می‌سازد.
- **فهرست سنجش هوش موسیقایی ویژه دانش آموز:**
- ملودی‌های آواز را به خاطر می‌آورد.
- در صحبت کردن و انجام فعالیت‌های عملی، موزون و مرتب عمل می‌کند.
- از نواختن ضربات ریتمیک حین انجام فعالیت بر روی میز و اطراف خود لذت می‌برد.
- صداهای ناموزون و غیرریتمیک را تشخیص می‌دهد.
- به قطعات موسیقی در حال پخش، واکنش مثبت نشان می‌دهد.
- صداهای محیط را به خوبی تشخیص می‌دهد.
- **استعداد موسیقایی** ظرفیت تفکر در حیطه‌ی موسیقی، نظیر حساسیت نسبت به صداها و ضرب آهنگ‌های محیط زندگی، درک و به خاطر سپردن الگوهای موسیقایی، تشخیص دادن و متمایز کردن اصوات و ساختن موسیقی است.
- کسب مهارت در نوازندگی علاوه بر استعداد موسیقایی به استعداد جنبشی نیز نیازمند است.

## نشانه های استعداد موسیقایی:

- (۱) از صدای خوبی برای خواندن برخوردار است.
- (۲) موزون بودن در صحبت کردن یا حرکت کردن.
- (۳) زمزمه کردن با خود به طور ناخودآگاه.
- (۴) هنگام کار کردن با دست ضربات موزونی روی میز می زند.
- (۵) حساس بودن به صدای محیطی.
- (۶) خواندن آوازهایی که از خارج از مدرسه یاد گرفته.

## راه های استعداد موسیقایی:

- (۱) تهیه و گوش دادن نوارهای شعر و سرود اصیل
- (۲) گوش دادن به صدای پرندگان در طبیعت
- (۳) استفاده از صدای طبیعی برای ساکت کردن فرزندان
- (۴) خواندن بعضی از درس ها با آهنگ
- (۵) حساس کردن به شنیدن صداهایی مثل باران

## ۶- هوش طبیعت گرا

- توانایی فهم نمادهای طبیعی و احترام و حساسیت نسبت به توازی که به ما امکان ادامه زندگی می دهد ، به هوش طبیعت گرا اختصاص دارد. همچنین توانایی تشخیص و طبقه بندی و تمایز انواع گوناگون پدیده های طبیعی نظیر گیاهان و جانوران و محیط فردی و نیز توانایی تشخیص اشکال غیرزنده را شامل می شود.
- **فهرست سنجش هوش طبیعت گرا ویژه دانش آموز:**
- در مورد حیوانات و گیاهان با علاقه صحبت می کند.
- رفتن به باغ وحش و موزه های طبیعی را دوست دارد.
- از بودن در طبیعت لذت می برد.
- از همراه داشتن برگ گیاهان، حشرات و... استقبال می کند.
- در مورد موضوعاتی چون حقوق حیوانات و یا حفاظت از کره زمین علاقه نشان می دهد.
- رسیدگی به گیاهان و یا نگهداری از حیوانات از جمله فعالیت های مورد علاقه و داوطلبانه اوست.
- **استعداد طبیعت گرا** بیان گر توانایی در تشخیص و تمایز انواع گوناگون پدیده های طبیعی نظیر گیاهان ، جانوران ، سنگ ها ، ابرها، صخره ها و امکان تشخیص الگوهای طبیعی و دسته بندی آن هاست. توانایی ادراک تنوعات موجود در دنیای طبیعی ، احساس نزدیکی به آن ها و قدرت بهره گیری از آن ادراکات از دیگر مشخصه های این استعداد است .
- شاید بتوان داروین را بارزترین نمونه ی افراد واجد استعداد طبیعت گرا دانست ، زیرا او ماهیت اشیای طبیعی را به طور عمیق مورد بررسی قرار داد . یا با کودکان سه - چهارساله برخورد کرده ایم که انواع دایناسورها را بهتر از ما می شناسند .

## نشانه های استعداد طبیعت گرا:

- (۱) در مورد حیوانات اهلی مورد علاقه اش زیاد صحبت می کند یا ترجیح می دهد بیشتر در طبیعت باشد .
- (۲) رفتن به طبیعت ، باغ وحش یا موزه های تاریخی طبیعی را دوست دارد .
- (۳) به تشکیلات طبیعی ، توجه و دقت فراوان دارد (برای مثال ، در طول پیاده رویهای بیرون از کلاس به کوه ها و ابرها توجه می کند ، در محیط های شهری این توجه بیشتر به سمت طرز ساخت مثل کفش های ورزشی یا انواع اتومبیل هاست ) .
- (۴) از آب دادن به گیاهان لذت می برد و به گیاهان توجه می کند .
- (۵) دوست دارد در کلاس نزدیک آکواریوم یا قفس حیوانات بنشیند .
- (۶) از مطالعه اکولوژی ، طبیعت ، گیاهان و حیوانات لذت می برد .
- (۷) در کلاس در مورد حقوق حیوانات یا حفاظت از کره زمین صحبت می کند .
- (۸) از انجام کارهایی مانند مشاهده پرندگان ، جمع آوری پروانه ها و سایر حشرات ، مطالعه درختان یا پرورش حیوانات لذت می برد .
- (۹) اغلب چیزهایی مانند حشرات ، گل ها، برگ ها یا سایر چیزهای طبیعی را با خود به کلاس می آورد .
- (۱۰) به موضوعاتی که مربوط به سیستم های زنده است ، بسیار علاقمند است ، مانند موضوعات زیست شناسی و مسایل محیطی در مطالعات اجتماعی .

## راه های پرورش استعداد طبیعت گرا توسط والدین:

- (۱) با فرزندتان به پیاده روی بروید .
- (۲) حیوانات خانگی مثل پرندگان و.... را در قسمتی از منزلتان نگهداری کنید و از فرزندتان بخواهید از آنان مراقبت کند .
- (۳) فرزندتان را به موزه ها و نمایشگاه ها طبیعی حیوانات و گیاهان ببرید .
- (۴) از فرزندتان بخواهید به گل ها و گیاهان منزل آب بدهد و از آنان مراقبت کنید
- (۵) از وی بخواهید آلبومی از عکس حیوانات ، گیاهان و.... تهیه کند و آن را هر روز تکمیل کند .



## ۷- هوش درون فردی- ادراک درونی

- این هوش به معنای دانستن این است که چه کسی هستیم؟ چه کارهایی می توانیم انجام دهیم؟ و چه کاری را نمی توانیم انجام دهیم؟ همچنین داشتن آگاهی نسبت به احساسات خود در همان لحظه ای که روی می دهد و توانایی بیان احساسات درونی خود، همگی باهوش درون فردی در ارتباط هستند. افراد با هوش درون فردی، غالباً با فردیت خود سروکار دارند.
- **فهرست سنجش هوش درون فردی، ویژه دانش آموز:**
- استقلال و اراده خوبی دارد.
- از شکست ها و موفقیت های خود درس می گیرد.
- می تواند احساسات خود را به درستی بیان کند.
- علایق و سرگرمی های خود را می شناسد.
- هنگام تنهایی، می تواند خودش را با مطالعه یا بازی مشغول نگه دارد.
- در زندگی شیوه خاص خودش را دارد.
- به خوبی، از عهده مراقبت از خود برمی آید.
- **توانایی درون فردی (درک اجتماعی)** به داشتن درکی مناسب از خود اشاره دارد، دانستن اینکه هستید، چه کارهایی می توانید انجام دهید، چگونه نسبت به محیط خود واکنش نشان می دهید، از چه چیزهایی دوری می کنید و به چه چیزهایی گرایش نشان می دهید، به چه هدف هایی تمایل دارید و چه چیزهایی رفتار شما را برمی انگیزد.
- آنها شناخت دقیقی از خود دارند، به خوبی می توانند با خود ارتباط برقرار کنند و اغلب می دانند که در صورت نیاز باید به مشاور مراجعه کنند.

## نشانه های استعداد درون فردی:

- (۱) استقلال و اراده ی بالایی دارند .
- (۲) قابلیت ها و ضعف های خود را می شناسند .
- (۳) وقتی تنها می مانند ، به مطالعه یا بازی می پردازند.
- (۴) در شیوه ی زندگی و یادگیری ، ساز خودش را می سازد (روش خاص خودش را دارد).
- (۵) از علایق و سرگرمی های خود زیاد صحبت نمی کند .
- (۶) از عهده ی سرپرستی و مراقبت از خود به خوبی بر نمی آید .
- (۷) ترجیح می دهد به تنهایی کار کند تا با دیگران .
- (۸) قادر است احساسات خود را به درستی بیان کند .
- (۹) قادر است از شکست ها و موفقیت های خود درس بگیرد.
- (۱۰) از عزت نفس بالایی برخوردار است .

# ۸- هوش میان فردی، درک اجتماعی

- هوش میان فردی شامل توانایی فهم و درک تفاوت میان روحيات ، احساس ، هیجانات و فهم افراد است. افراد دارای هوش میان فردی بالا ، توانایی برقراری ارتباط و تعامل با سایر افراد و گروهها را دارند و می توانند دیگران را تحت تاثیر قرار دهند تا از آنها پیروی کنند و یا آنها را بپذیرند. تمامی اشخاصی که به نوعی با دیگران سروکار دارند ، باید به قدر کافی از این هوش برخوردار باشند.
- **فهرست سنجش هوش میان فردی ویژه دانش آموز:**
- از تدریس به همسالان خود لذت می برند.
- حس همدلی بالایی دارند.
- به سادگی با همسالان خود معاشرت می کند.
- از توانایی خاص هدایت کردن دیگران برخوردار است.
- دیگران او را برای دوستی و همنشینی انتخاب می کنند.
- از عضو شدن در گروههای گوناگون اجتماعی استقبال می کند.
- توانایی درک ، برقراری ارتباط و تعامل با سایر افراد و گروه ها را **استعداد بین فردی** گویند . این استعداد مورد نیاز تمام افراد است اما خصوصا کسانی نظیر معلمان ، پزشکان ، مدیران ، فروشندگان ، سیاستمداران و تمامی اشخاصی به نوعی با دیگران سروکار دارند ، باید از این استعداد به قدر کافی برخوردار باشند.

## نشانه های استعداد میان فردی:

- (۱) با همسالان خود معاشرت دارد.
- (۲) به نظر می رسد که از توانایی ذاتی ریاست برخوردار است .
- (۳) معمولاً دوستان خود را نصیحت می کند .
- (۴) به نظر می رسد که با چم و خم زندگی شهری آشناست.
- (۵) عضو باشگاه، کمیته، سازمان یا گروه های رسمی همسالان خود است .
- (۶) از تدریس به سایر فرزندان لذت می برد.
- (۷) دو یا چند دوست صمیمی دارد .
- (۸) از حس همدردی بالایی برخوردار است .
- (۹) دیگران از معاشرت با او لذت می برند.

## راه های استعداد میان فردی:

- (۱) به گروه دوستان خود احترام بگذارید و از آن ها بخواهید در مطالعه و کار های کلاسی باهم همکاری کنند .
- (۲) شرایط بازی های گروهی را برای وی فراهم کنید .
- (۳) در بحث ها و تصمیم گیری ها وی را شرکت دهید .
- (۴) از وی بخواهید گاهی مسئولیت و ریاست قسمتی از کارهای منزل یا سفر را بر عهده بگیرد
- (۵) فرزندانان را تشویق کنید عضو باشگاه یا کمیته یا گروه های مورد علاقه خود شود.

## ۹- هوش و جو دگر ایانه - بنیادگر ایانه

- گاردنر از احتمال وجود هوش دیگری تحت عنوان توجه به مسائل غایی و معنوی انسان نام می برد و آنرا اینگونه بیان می کند: توانایی موقعیت گزینی با در نظر گرفتن مشخصه های وجودی انسان بعنوان معنای زندگی، معنای مرگ، سرنوشت نهایی جهان مادی و معنوی، تجربیات عمیق عشق به دیگری و غوطه ور شدن در آثار هنری.
- این هوش را هوش معنویت گرا هم نامیده اند.
- **فهرست سنجش هوش و جو دگرا، ویژه دانش آموز:**
- در مورد مرگ و سرنوشت انسان پرسش می کند.
- در مورد زمان و چگونگی پیدایش اشیای اطراف خود پرسش طرح می کند.
- علاقمند به دانستن سوالات فلسفی در مورد زندگی است.
- دانستن درباره سرنوشت پدیده هایی که منقرض شده اند برایش جالب است.
- به موضوعات ماورایی علاقمندی نشان می دهد.
- به تماشای فیلم و یا مطالعه کتاب های تاریخی علاقه نشان می دهد.

# مفهوم استعداد

- **استعداد** عبارتست از: قابلیت و توانایی خاص در یادگیری همراه با بروز قابلیت شخصی و انجام ماهرانه تر یک کار خاص.
- **مولفه های شناسایی توانایی خاص در یادگیری:** سهولت و راحتی در یادگیری، حجم بالای اطلاعات در زمینه خاص و دقت.
- **مولفه های شناسایی بروز قابلیت شخصی:** سرسختی شناختی، تحمل ابهام و کنجکاوی.
- **مولفه های شناسایی انجام کار ماهرانه تر یک کار خاص:** درستی و خطای کم در انجام کار، چالاکی و سرعت بالای انجام کار و سهولت و راحتی در انجام کار.
- بین توانایی، استعداد و مهارت تفاوت‌های ظریفی وجود دارد.
- آنچه فرد در زمان حال قادر به انجام آن است **توانایی** نام دارد.
- آنچه فرد در گذشته به آن رسیده **مهارت** است.
- اینکه چقدر فرد به سرعت یا به راحتی می‌تواند در آینده بیاموزد **استعداد** می‌باشد.

## خودسنجی استعدادهای چندگانه

خود ارزیابی استعداد های نه گانه بر گرفته از هوش های گاردنر است . موارد زیر را بخوانید و براساس مقیاس پنج نمره ای، به خود نمره دهید. عدد یک کمترین و عدد پنج بیشترین امتیاز را دارد. مجموع نمرات خود را در هر یک از استعدادهای نه گانه زیر به دست آورید. بررسی کنید که در کدام استعداد قوی تر هستید؟ ممکن است هر فرد در بیش از یک استعداد قوی باشد.

استعداد کلامی/ زبانی					
۵	۴	۳	۲	۱	
					۱. نتیجه‌ی آزمون‌های شفاهی من خوب است.
					۲. من خواننده‌ای ماهرم در خواندن شعر و قصه‌گویی توانایی خوبی دارم. و زیاد می‌خوانم.
					۳. دوست دارم مسائل کلامی را حل کنم.
					۴. از بازی با کلمات لذت می‌برم.
					۵. افکار و ایده‌هایم را به راحتی بیان می‌کنم.
					۷. به صحبت کردن درباره‌ی مشکلات و توضیح راه‌حل‌ها علاقه‌مندم.
					۸. در نوشتن انشاء، نامه از کلمات و جملات خوبی استفاده می‌کنم.
استعداد منطقی/ ریاضی					
					۱. در بازی‌های فکری از توانایی‌های خوبی برخوردارم.
					۲. من بسیار منطقی فکر می‌کنم.
					۳. ریاضی یکی از موضوع‌های مورد علاقه‌ی من است.
					۴. الگوهای عددی یا هندسی محیط خود را پیدا می‌کنم. (به عنوان مثال شکل هندسی کاشی‌ها، گل‌ها)
					۵. عقاید جزئی را با هم ترکیب و یک عقیده‌ی بزرگ مطرح می‌کنم.
					۶. اشیا و عقاید را به شیوه‌های مختلف گروه‌بندی می‌کنم. (یافتن شباهت‌ها و تفاوت‌ها)
					۷. در حل مساله، مراحل منظمی را دنبال می‌کنم.
					۸. معماهای ماهرانه‌ای ارایه می‌دهم و از آن لذت می‌برم.
استعداد تجسمی/ فضایی					
					۱. من در تجسم اجسام و شکل آن‌ها از زوایای مختلف مهارت دارم.
					۲. در مسافرت در پیدا کردن جهت و آدرس را از روی نقشه درست و سریع انجام می‌دهم.
					۳. هنگام نصب وسایل از روی الگو توانایی بالایی دارم.
					۴. قطعات را از هم جدا می‌کنم و دوباره آن‌ها را سرهم‌بندی می‌کنم.
					۵. در طراحی از فضای کاغذ به دقت استفاده می‌کنم.
					۶. در ترسیم به هم‌هی جزئیات توجه می‌کنم.
					۷. در یادگیری و یادآوری مکان‌ها حافظه خوبی دارم.
					۸. مطالعه از روی تصاویر و اشکال و نمودار را دوست دارم.

### استعداد جسمانی / حرکتی

۱. هماهنگی جسمانی و دست و چشم من عالی است.
۲. فعالیت‌های ورزشی و جسمانی را دوست دارم..
۳. من در استفاده از اعضای بدن برای بیان احساسات، مثلاً در پانتومیم یا تئاتر، ماهرم.
۴. سعی می‌کنم مهارت حرکتی جدید را به طور مستقل انجام دهم.
۵. ترجیح می‌دهم برای یادگیری، اشیا را لمس و کشف کنم.
۶. از قدرت جسمانی خوبی برخوردارم.
۷. مهارت‌های ورزشی را زود یاد می‌گیرم.
۸. از سلامت جسمانی خوبی برخوردارم.

### استعداد موسیقایی

۱. من یک یا دو آلت موسیقی را خوب می‌نوازم.
۲. توانایی شنیداری قوی دارم. زیر و بم و ریتم‌ها را زود متوجه می‌شوم.
۳. در ساختن آهنگ و ترانه خوبم.
۴. ملودی یا آهنگی را که می‌شنوم به شکل جدید اجرا می‌کنم.
۵. آهنگ‌ها، الگوها و ملودی‌ها را ترکیب می‌کنم.
۶. ابزارهای موسیقی را از راه صدای آن‌ها می‌شناسم.
۷. هنگام انجام فعالیت‌های شخصی آواز می‌خوانم یا آهنگی را می‌نوازم.
۸. برای ایجاد صدای متفاوت، اشیا را واری می‌کنم.

### استعداد طبیعت‌گرا

۱. از انجام آزمایش‌های علمی لذت می‌برم.
۲. از بودن در طبیعت لذت می‌برم.
۳. مطالعه در باره طبیعت را دوست دارم.
۴. به خوبی نظم‌های طبیعت را کشف می‌کنم.
۵. اشیا را در طبیعت به خوبی طبقه‌بندی می‌کنم.
۶. مطالعه مربوط به انسان و جانداران را دوست دارم.
۷. نظم‌های درون اندام‌های انسان را درک می‌کنم.
۸. به نگهداری گل یا کلکسیون‌های سنگ یا پروانه علاقه دارم.



## استعداد درون فردی

۱. تنهایی و تفکر را بیشتر از در جمع بودن ترجیح می‌دهم.
۲. من خود را خوب می‌شناسم و نظر مثبتی نسبت به خود دارم.
۳. افکار و احساساتم را می‌شناسم.
۴. به خوبی می‌توانم مشکلاتم را حل کنم.
۵. خودانگیزه، مستقل و باتدبیر هستم.
۶. مسئولیت رفتار خود را می‌پذیرم.
۷. اعتماد به نفس دارم.
۸. برنامه‌ریزی در همه امور زندگی را ترجیح می‌دهم.

## توانایی میان فردی

۱. در خواندن فکر و درک دیگران توانایی بالایی دارم.
۲. در کار گروهی و مشارکت با دیگران خوبم.
۳. در مقایسه با سایر همسالانم مهارت اجتماعی بالایی دارم.
۴. از نظر دیگران فردی قابل اعتماد و دوست داشتنی هستم.
۵. شنونده‌ی خوبی هستم.
۶. در کمک به دیگران فعال هستم.
۷. احساساتم را به دیگران بیان می‌کنم.
۸. گروه را رهبری و فعالیت‌های کودکان را سازماندهی می‌کنم.

## استعداد معنوی

۱. برجسته‌های غیر مادی و معنوی زندگی تاکید دارم.
۲. برای زندگی هدف، معنا و رسالتی غیر مادی قایل هستم.
۳. از مطالعه مطالب دینی و عرفانی لذت می‌برم.
۴. خود را خوب می‌شناسم.
۵. تمایلی به قدرت طلبی ندارم.
۶. قدرت شهود و هشیاری بالایی دارم.
۷. از ثبات و آرامش درونی برخوردار هستم.
۸. ذهنی انعطاف پذیر دارم.

## راه های کشف استعداد های فرزندان تان :

- ۱- با رویی باز به استقبال فکر های جدید فرزند رفتن و پرهیز از تمسخر آن ها.
- ۲- دقت در علایق او از کودکی تا کنون و کارهایی که نتوانسته انجام دهد.
- ۳- دقت در اظهار نظر معلمان نسبت به توانایی او .
- ۴- در دوران کودکی تخیلات و رویاهای فرزند شما تحت تأثیر چه کسی بود.
- ۵- نقطه مشترک موفقیت ها او همان استعداد های درونی او است.

## توانایی چیست؟ و چگونه می توانیم توانایی خود را بشناسیم؟

- کارهایی که هر شخص برای یاد گرفتن آن ها آمادگی قبلی دارد و می تواند در حال حاضر به خوبی آن ها را انجام دهد، توانایی گفته می شود. مثل: آواز خواندن
- به عبارتی دیگر توانایی بالقوه و ذاتی فرد در یادگیری و انجام یک کار یا موضوع خاص و ویژه است .
- روش های شناسایی توانایی عبارتند از :
  - (۱) اخذ آزمون توانایی از خود
  - (۲) ارائه گزارش روزانه ، هفتگی و ماهانه از توانایی های خود در زمینه های مختلف .
  - (۳) نمرات کسب شده در دروس مختلف .
  - (۴) موفقیت های ورزشی ، هنری و... در زمینه های مختلف .

# رغبت چیست ؟

بخش اول خودشناسی رغبت است که رغبت ، علاقه و تمایل شما در پرداختن یک موضوع بدون در نظر گرفتن توان و استعداد است . رغبت یک فرد به امور پزشکی ، خلبانی ، نجاری ، جوش کاری و ... بدون در نظر گرفتن توانایی انجام این کار ، رغبت بر اساس توانایی های محیطی و یا به عبارتی بر اساس یادگیری و جو عمومی جامعه در مورد یک موضوع شکل می گیرد .

**رغبت بر اساس مواردی به شرح زیر شناخته می شود :**

- ۱) از طریق آگاهی از علایق و تمایلات به موضوعات یا فعالیت مشاغل مختلف .
- ۲) نتایج حاصل از آزمون رغبت که توسط مشاور مدرسه انجام می گردد .
- ۳) مشاهدات رفتار و اعمال شما توسط والدین که مورد توجه است .
- ۴) تجربه هایی که در محیط زندگی خود داشته و نسبت به آن ها رغبت و علاقه پیموده اید .
- ۵) خواندن تجارب تحصیلی یا شغلی افرادی که از نظر شخصیتی شبیه شما هستند .

## خود آگاهی نسبت به علائق:

رغبت و علاقه یعنی دوست داشتن ها و دوست نداشتن ها وقتی فرزندان از نظر علائق شان مورد احترام قرار نمی گیرند، یاد می گیرند آن چه را دوست ندارند، با اجبار انجام دهند یا چیزی را که دوست ندارند به زور بخورند و این موضوع باعث می شود بچه ها در شناخت علائق خود دچار مشکل شوند و در نوجوانی و جوانی آن چه را دوست ندارند، بپذیرند و تصور کنند این همان چیزی است که دوست داشته اند.

## برای شکل گیری درست رغبت ها، می توانید از علایق بچه ها سوال کنید:

۱. چه غذاهایی را دوست داری؟
۲. از چه غذاهایی بدت می آید؟
۳. چه فعالیت و و کارهایی را می پسندی؟
۴. به چه فیلم هایی علاقه داری؟
۵. کدام فیلم ها را نمی پسندی؟
۶. چه درس هایی را دوست داری؟
۷. و به کدام درس ها علاقه نداری؟

# روش های دیگر شناخت رغبت فرزندان:

۱. علایق آن ها نسبت به بعضی فعالیت های آموزش و پرورش در مدارس
۲. عملکرد تحصیلی آن ها در برخی از دروس از ابتدایی تا کنون
۳. عملکرد آن ها به بعضی مشاغل
۴. عملکرد آن ها به بعضی آزمایش ها و فعالیت های هنری، ورزشی و ...
۵. نتایج آزمون رغبت در پایه نهم
۶. توجه به نظر معلمان در مورد رغبت فرزندان
۷. توجه به نظر مشاور
۸. ابراز علاقه به کار در تابستان در یک مکان و کار خاص

# یک راه ساده برای شناخت استعداد فرزندان:

## گوش دادن به شکایات والدین

نوع استعداد	شکایت و رفتار فرزندان
جسمانی	شیطنت می کند و بالا و پایین می پرد
بیانی	فرزندی که دائماً حرف می زند
منطقی - تحلیلی	دائماً از والدین خود منطقی می خواهد و می پرسد که چرا باید این کار بکنم؟ یا نکنم؟
بین فردی	دوستان زیادی دور و بر خود جمع می کند
اخلاقی	خجالتی است
موسیقیایی	از آهنگ و شعر و سرود خوشش می آید



## نکات مهم در درک مفاهیم : توانایی ، مهارت و استعداد

نکته مهم در درک سه مفهوم (توانایی-مهارت-استعداد)، آن است که آنها را رو در روی هم قرار ندهیم. این ۳ مفهوم ارتباط متقابل دارند. یک توانایی در مراتب بالاتر، می تواند به یک مهارت و حتی استعداد تبدیل شود.

مثلا انجام امور ساده الکتریکی مانند تعویض یک پریز برق توانایی محسوب میشود. تقویت این توانایی از طریق آموزش و تمرین، به مهارتی با عنوان سیم کشی یا برق کاری منجر می شود.

انجام ماهرانه و مبتکرانه همین کار را می توان استعدادی تلقی کرد که در همه به ظهور نمی رسد.

# نکات قابل توجه در شناسایی و هدایت استعداد

- **استعداد یک موهبت نه برتری:** پذیرش تفاوت‌های فردی یک بعد موضوع است و استفاده از کارکردهای آن بعد دیگر است. استعدادها موهبتی هستند تا هر انسان در مسیر خود شکوفایی قرار بگیرد و بشود آن چیزی که می‌تواند بشود. بسیاری از ما به دلیل ندیدن استعدادهایمان، فرصت‌های زیادی را در زندگی برای رشد و بالندگی از دست می‌دهیم. هر انسانی بصورت بالقوه از موهبت‌هایی برخوردار است که توسط خداوند به او عطا شده است. اگر استعدادها فقط صرفاً یک برتری تلقی شوند، موجب تمرکز بر روی تعدادی شغل و رشته، و غفلت از بقیه خواهد شد.
- **تفاوتها، همه ویکی:** تفاوت‌های فردی هم موضوعی عمومی و هم خاص است. عمومی از این جهت که همه متفاوتند. بالاخره هر فردی در بعد یا ابعادی از شخصیت، توانایی‌ها و استعدادها با دیگران فرق‌هایی دارد. خاص بودن هم، به بعد شخصی موضوع مربوط است. تفاوت هر فرد با بقیه در ویژگی یا ویژگیهای خاصی است که مختص خود اوست.
- **تفاوتها، ذاتی و اکتسابی:** در این خصوص مباحث بسیار گسترده‌ای در علوم گوناگون از جمله روانشناسی وجود دارد. آنچه بیشتر مورد توافق می‌باشد این است که تاثیر هر دو عامل ذاتی و محیطی را بپذیریم، بدون آنکه بر غلبه یکی اصرار داشته باشیم پس ضمن احترام و توجه به استعدادهایی که شواهد نشاناز زمینه‌های وراثتی دارند بهتر است به دنبال استعدادهایی هم باشیم که با یادگیری و تمرین می‌توانند به قابلیت شکفتگی و بروز استعداد برسند. مثلاً عده‌ای تصور می‌کنند که هوش یک توانایی ارثی و غیرقابل تغییر است. در صورتی که با غنی‌سازی محیط و مواجهه کودک با محرک‌های حسی-حرکتی می‌توان توانایی‌های شناختی وی را بهتر پرورش داد.

## ارزش ها اصولاً بر ۵ دسته به شرح ذیل دسته بندی می شود :

- الف – ارزش های نظری یا علمی
- ب – ارزش های اقتصادی
- پ – ارزش های هنری
- ت – ارزش های اجتماعی
- ث – ارزش های سیاسی
- ج – ارزش های مذهبی

# تفاوت رغبت و ارزش

- **رغبت یعنی** آن چه شما ترجیح می دهید و دوست دارید ، مثلا می گوئید ، من مطالعه کردن را دوست دارم یا من خرید کردن را دوست دارم ، اما **ارزش ها** آن چیزی است که برای شما اهمیت و اولویت دارد . مثلا شما می گوئید من به مطالعه کردن علاقه دارم اما آن چه فعلا برایم مهم است رسیدن به شهرت و یا یک کار سطح بالا است .

- **سطح ارزشها بر سه دسته می باشند :**

- (۱) پذیرش : در این سطح شما یک سری ارزش ها را قبول می کنید، مثل این که مهم است که ورزش کنیم . این سطح کم اهمیت ترین سطح است .

- (۲) ترجیح : در این سطح شما از بین کارها ، دست به انتخاب می زنید و کاری را که ترجیح می دهید ، انجام می دهید .

- (۳) تعهد : در این سطح شما به ارزش هایتان متعهد می شوید . مثلا اگر برای ورزش کردن اهمیت قائلید ، متعهدید که هر روز ورزش کنید . این بالاترین سطح ارزش است .

## جدول ارزش‌های ۲۰ گانه (انتخاب رشته ی صحیح با توجه به ارزش های زیر):

به هر ارزش امتیاز بین ۱ تا ۱۰ بدهید و سپس بر اساس امتیازهای داده شده، ارزش های اصلی خود را شناسایی کنید)

امتیاز	تعریف و تشخیص	ارزش و ملاک	ردیف
	اهمیت به پدر و مادر و اعضای خانواده و اقوام	خانواده	۱
	حقوق بالا، فرصت عالی برای پول درآوردن، پس انداز کردن، توجه به بازار	اقتصادی	۲
	اهمیت به هویت علمی، دانش و علم‌آموزی، منطقی بودن، سازماندهی موضوعات، ارتقا دانش	علمی	۳
	کسب برتری اجتماعی، خیرخواهی، عشق به انسان، علاقه به مسائل اجتماعی و روان‌شناسی	اجتماعی	۴
	داشتن نفوذ و اعمال نفوذ، تشخیص، و جاهت شخصی	قدرت	۵
	کمک به دیگران، فداکاری، همدردی	نوع‌دوستی	۶
	سروکار داشتن با محیط‌ها، شرایط و آدم‌های مختلف، پرهیز از کارها و زندگی تکراری	تنوع‌طلبی	۷
	استقبال از موقعیت‌های پرخطر، تجربه‌کردن چیزهای جدید	ماجراجویی	۸
	عدم تحرک جسمانی، پرهیز از دشواری‌ها، به دست آوردن آسان موقعیت‌ها، لذت‌طلبی و خشنودی	راحت‌طلبی و تفریح	۹
	توجه به آرامش و لذت‌های غیرمادی و فعالیت‌های مذهبی	معنوی و مذهبی	۱۰
	فعالیت‌های نو، نواندیشی و نوآوری، حل مسائل از راه‌های غیرمعمول	خلاقیت	۱۱
	تعیین شرایط ساعات و سرعت کار، اختیار عمل شخصی در انتخاب	آزادی	۱۲
	حسن انجام کارها و مسئولیت‌پذیری، وفاداری به وجدان	وجدان	۱۳
	برنامهریزی، رهبری، نظارت بر کارها و اشخاص	مدیریت	۱۴
	توجه به سلامت جسمی و روانی	سلامت	۱۵
	اطمینان از هر چیز، فرد یا موقعیت، ثبات	امنیت	۱۶
	اهمیت به زیبایی و هارمونی، دارای احساسات لطیف، حساس و هنری	هنری	۱۷
	داشتن سیر صعودی و متوقف نشدن	پیشرفت	۱۸
	ارتباط و همکاری با دیگران، پذیرش سایرین	کار گروهی	۱۹
۹۳	تمایل به برتری و جلو زدن از سایرین	رقابت‌جویی	۲۰

# هوش هیجانی

- این هوش مشتمل بر شناخت احساسات خویشتن و استفاده از آن برای اتخاذ تصمیم های مناسب زندگی است که شامل پنج مولفه است :
- (۱) مولفه درون فردی
- (۲) مولفه میان فردی
- (۳) مولفه سازگاری
- (۴) مولفه اداره و کنترل نقش ها
- (۵) مولفه خلق و خوی عمومی
- یکی از این راه های پیشنهادی برای پرورش هوش هیجانی ، ایجاد یک محیط امن عاطفی است ، به گونه ای که فرد بتواند با آزادی و امنیت خاطر در باره احساساتش گفتگو کند .
- پس باید بدانیم که هیجان ها و عواطف در افکار اولویت ایجاد می کند (یعنی منجر به تفکرات خاص می شود)، حافظه را شکل می دهد ، دیدگاه های مختلف حل مسئله را خلق می کند و خلاقیت هارا را آسان می کند ، لذا لازم است هیجانات را شناسایی کنیم و با استفاده از روش های مناسب آن را مدیریت و کنترل نماییم . یادگیری این مهارت می تواند پیش بینی کننده ی مناسبی برای موفقیت تحصیلی و شغلی در آینده باشد.

## رابطه خود واقعی ، خود آرمانی و خود اجتماعی با هدایت تحصیلی

### • خود واقعی:

- خودی است که شخص واقعا باور دارد که او هست و به عبارتی تصویری است از آنچه که واقعا هست.

### • خود آرمانی:

- خودی است که فرد آرزو دارد آن باشد و دائما به دنبال آن است.

### • خود اجتماعی:

- باوری است که شخص درباره فکر دیگران در مورد خود و چگونگی برداشت آنان از خود دارد.

## توجه :

- اشخاصی که برای موفقیت تمایل شدیدی از خود نشان می دهند ، در مجموع به طرف فعالیت های نسبتا دشوار کشیده می شوند .
- آن ها از کارهای خیلی آسان دوری می جویند ، زیرا کمتر رقابت ایجاد می کنند و کمتر رضایت به همراه می آورند و در ضمن آن ها از کارهای بسیار دشوار نیز دوری می کنند زیرا احتمال موفقیت در آن ها خیلی ضعیف است . آن ها اغلب اهدافی را انتخاب می کنند که هم برای بدست آوردنش به قدر کافی تلاش نمایند ، هم میزان موفقیت در رسیدن به اهداف قابل پیش بینی باشد .
- اشخاصی که برای پیشرفت تمایل شدیدی نشان می دهند ، به فعالیت هایی علاقه مند می شوند که سرانجام روشنی دارد و موقعیت هایی را جست و جو می کنند که در آن ها عملکردها ارزش تغییر داشته باشند، این اشخاص ترجیح می دهند به طور جدی ارزیابی شوند .



## ۲- نظریه مایرز - بریگز

- این نظریه به نحوه وسبک تعامل بادیگران، برداشت وذهنیات ، تصمیم گیری و روش انجام امورتوجه داشته ونظام ویژه ای برای تبیین وتعیین تیپ شخصیتی افراد معرفی کرده است.
- نظام این نظریه متشکل از ۴ تیپ شخصیتی است که عبارتنداز:
  - ۱- درون گرا - برون گرا
  - ۲- شمی - تجربی
  - ۳- فکری - عاطفی
  - ۴- فرآیندگرا - اتمام گرا
- طبق این نظریه همه مردم دنیا دریکی از چهار تیپ خلق وخو قرار می گیرند. تیپ شخصیتی ، ارتباطی با هوش ندارد ولی می توان از روی آن موفقیت تحصیلی- شغلی و کم و کیف فضایل اخلاقی وارزشهای معنوی افراد را پیش بینی کرد.

# چهار تیپ شخصیتی طبق نظریه مایرز-بریگز

( E ) برون گرا	( I ) درون گرا	( S ) تجربی	( N ) شمی
( T ) فکری	( F ) عاطفی	( J ) اتمام گرا	( P ) فرایندگرا

## ویژگی برون گرا / درون گرا

به دنیای ذهنی افراد اشاره می کند: دوست دارید به مسایل دنیای بیرونی پردازید و بیندیشید (همانند تعامل با مردم ، حوادث) یا به دنیای درونی و ذهنی خودتان (همانند عقاید و عواطف خود)؟

## ویژگی تجربی \_ شمی

به نحوه توجه افراد به رویدادها ، خبرها و تجربه های زندگی شخصی اشاره می کند: دوست دارید بیشتر به شواهد عینی ، جزئیات و واقعیات توجه کنید یا مایلید بر مفاهیم کلی و غیر عینی ، احتمالات و روابط میان ایده ها ، رویدادها و مردم متمرکز شوید؟

## ویژگی فکری \_ عاطفی

به روش تصمیم گیری افراد اشاره می کند: دوست دارید تصمیمات خود را مبتنی بر تحلیل های غیر شخصی بگیرید ، یا مایلید تصمیمات شما بر اساس نظرات ، عواطف و احساسات شخصی باشد؟

## ویژگی فرایندگرا \_ اتمام گرا

به شیوه و سبک انجام امور و کارها اشاره میکند: دوست دارید مطابق یک چهارچوب مشخص ، با برنامه و زمان مند کار کنید ، یا ترجیح می دهید اول گزینه های مختلف را (تا آنجایی که می توانید) بررسی کنید و بعد به انجام امور خود پردازید؟

## ویژگی افراد بیرون گرا

- ۱- با دنیا بیرون سازگارند
- ۲- به اشخاص و اشیای بیرون از خود توجه دارند .
- ۳- از بودن با دیگران انرژی می گیرند .
- ۴- برای درک دنیا باید آن را تجربه کنند .
- ۵- به راحتی اندیشه های خود را با صدای بلند در قالب کلام عرضه می کنند .
- ۶- وقتی به موقعیتی نظاره و فکر می کنند از خود می پرسند: چگونه می توانم بر روی آن تاثیر بگذارم ؟
- ۷- به موضوعات مختلفی علاقه دارند اما علاقه مندی آنها فاقد عمق است .
- ۸- می خواهند کانون توجه باشند .
- ۹- اول عمل بعد فکر می کنند .
- ۱۰- با صدا بلند فکر می کنند .
- ۱۱- اطلاعات شخصی خود را به راحتی در اختیار شما می گذارند و شناختن آنها بسیار ساده است .
- ۱۲- بیش از آن که گوش بدهند حرف می زنند .
- ۱۳- با اشتیاق ارتباط برقرار می کنند .
- ۱۴- به سرعت جواب می دهند .

## ویژگی افراد درون گرا

- ۱- با دنیای درون سازگارترند .
- ۲- تنهایی و وقت صرف کردن با خود را دوست دارند
- ۳- با تفکر و اندیشیدن به صورت فردی انرژی می گیرند .
- ۴- برای درک دنیا نیازی به تجربه ندارند .
- ۵- برای حرف زدن ابتدا فکر می کنند و سپس با صدای بلند عرضه می کنند .
- ۶- وقتی به موقعیتی نظاره می کنند از خود می پرسند: چگونه این موقعیت بر من تاثیر می گذارد ؟
- ۷- علائق محدودی دارند اما در باره آن با عمق بیشتری بررسی می کنند .
- ۸- نمی خواهند کانون توجه باشند .
- ۹- اول فکر بعد عمل می کنند .
- ۱۰- موضوعات را در ذهن خود ارزیابی می کنند .
- ۱۱- اطلاعات شخصی خود را به راحتی در اختیار شما نمی گذارند و شناختن آن ها ساده نیست .
- ۱۲- بیش از آن که حرف بزنند گوش می دهند .
- ۱۳- اشتیاق شان درونی است .
- ۱۴- ابتدا فکر می کنند و بعد جواب می دهند .

## ویژگی های افراد حسی

- ۱- جمع آوری اطلاعات آن ها با حواس پنج گانه است .
- ۲- آن چه قابل اندازه گیری است مهم است و ایده های قابل اجرا را دوست دارند .
- ۳- به تجربه شخصی خود اعتماد دارند .
- ۴- به لحظه اکنون می اندیشند .
- ۵- به موقعیت و شرایط نگاه می کنند .
- ۶- به خوبی از آمار و ارقام و اطلاعات که حواس پنج گانه به آن ها می دهد آگاهند
- ۷- حقایق زیادی را می دانند و آن ها را به خاطر می سپارند .
- ۸- از روش های علمی استفاده می کنند .
- ۹- به واقعیات و آن چه وجود دارد توجه می کنند .
- ۱۰- تحلیل سود و زیان مشخصی دارند به این معنا که من باید اطلاعات موثقی داشته باشم .

## ویژگی افراد شهودی

- ۱- به معنای روابط و احتمالات مبنی بر حقایق توجه دارند .
- ۲- برای همه چیز معنا پیدا می کنند و راه حل جدیدی برای مسائل پیدا می کنند .
- ۳- به استنباط ها توجه دارند .
- ۴- به آینده توجه دارند .
- ۵- به تصور و خیال و الهام اهمیت می دهند
- ۶- دوست دارند آینده را پیش بینی کنند و به تغییر دادن شرایط راغب هستند .
- ۷- بهتر حقایق را تفسیر می کنند .
- ۸- به حس جهت یابی خود اعتماد می کنند و کمتر از نقشه استفاده می کنند .
- ۹- به امکانات و احتمالات توجه می کنند .
- ۱۰- اهل ریسک هستند .

## ویژگی های افراد تفکری

- ۱- تصمیماتی را می پسندند که به لحاظ منطقی معنادار باشند .
- ۲- در جریان تصمیم گیری عینی و تحلیلی هستند و با سبک و سنگین کردن مدارک و شواهد تصمیم می گیرند .
- ۳- به طور طبیعی عیب و ایرادها را می بینند و انتقاد می کنند .
- ۴- ممکن است بی ترحم و غیر حساس و بی توجه به حساب آیند .
- ۵- به حقیقت بیش از ادب اهمیت می دهند .
- ۶- احساسات زمانی معتبر است که منطقی باشد .
- ۷- انگیزه آن ها تحت تاثیر میل به موفقیت است .

## ویژگی های افراد احساسی

- ۱- برای احساسات خود اهمیت قائلند و به تاثیر احساسات خود بر اشخاص توجه دارند .
- ۲- به همدلی و مهربان بودن افتخار می کنند .
- ۳- به طور طبیعی علاقمند به راضی کردن دیگران هستند .
- ۴- ممکن است بیش از حد احساسی و عاطفی ارزیابی شوند .
- ۵- به ادب بیش از حقیقت اهمیت می دهند
- ۶- معتقدند هر احساسی معتبر است خواه معنی دار باشد یا نباشد .
- ۷- انگیزه آن ها تحت تاثیر میل به قدردانی شدن است .

## ویژگی های افراد با ساختار

- ۱- در نظم و ترتیب بخصوصی کار می کنند .
- ۲- کارهایشان ساختار و چهار چوب دارد .
- ۳- دوست دارند زندگی را کنترل کنند .
- ۴- می خواهند به نتیجه و پایان کار برسند و پرونده را ببندند ( موضوعات در هوا باقی نماند )
- ۵- دنیای منظم و برنامه ریزی شده را می پسندند
- ۶- مسائل را سیاه و سفید می بینند .
- ۷- زمان را منبعی تمام شدنی می دانند .
- ۸- ترجیح می دهند که بدانند چه می کنند .
- ۹- از اخلاق کاری برخوردارند، اول کار بعد بازی
- ۱۰- میز کارشان مرتب و سازمان خوبی دارد .

## ویژگی افراد بدون ساختار

- ۱- آزادی را دوست دارند .
- ۲- کارشان انعطاف پذیر است و تحت ساختار احساس فشار می کنند .
- ۳- به جای کنترل زندگی آن را درک می کنند .
- ۴- وقتی مجبور به انتخاب شوند احساس تنش می کنند (گزینه های مختلف را ترجیح می دهند) .
- ۵- از اتفاقات غیر منتظره لذت می برند .
- ۶- مسائل را در سایه های خاکستری می بینند .
- ۷- زمان را منبعی تجدید شدنی می بینند .
- ۸- خود را با موقعیت های جدید تطبیق می دهند .
- ۹- به بازی توجه دارند ، "اول لذت ببر بعد کار کن"

# خود کار آمدی (احساس کفایت) چیست ؟

- **خود کار آمدی** به احساس های کفایت ، شایستگی و لیاقت ما در کنار آمدن با زندگی اشاره دارد . افرادی که در خود کارآمدی ناتوان هستند ، در اعمال نمودن هرگونه تاثیری بر وقایع زندگی احساس درماندگی و ناتوانی می کنند
- در واقع احساس کفایت شرط ضروری برای انجام هر کاری است به عنوان نمونه ، یک پزشک ماهرو حاذق، پزشکی نیست که مغز خود را با مجموعه ای از اطلاعات انباشته کرده است بلکه پزشکی است که می تواند از این اطلاعات استفاده کند. و این اتفاق نمی افتد مگر با داشتن احساس کفایت در مورد درمان و معالجه.
- و یا یک مهندس با تجربه و ماهر، بدون داشتن احساس کفایت و شایستگی در زمینه تخصصی خود نمی تواند اطلاعات خام خود را تبدیل به تجربه عملی کند .
- آیا دوست دارید بدانید تا چه میزان خود کار آمد هستید ؟

فکر میکنید کدام تیپ مایرز- بریگز هستید؟  
کنار تمام جملاتی که فکر میکنید در مورد خود می توانید بگویید علامت بزنید

E برون گرا	I درون گرا
معاشرتی	خود دار
پرانرژی	پرهیز از جاهای شلوغ
افکارخویش را بلند بر زبان می آورید.	علاقمند به ملاقاتهای تک به تک
معاشرت گروهی را دوست دارید.	اشتیاق واحساسات خودراکمتربروز می دهید.
رک و بی پروا صحبت می کنید.	افکارتان را برای خود نگه می دارید.
ازتعامل با دیگران لذت می برید.	سرگرم کردن دوستان صمیمی در مکان های دنج
S تجربی	N شمی
مبتنی برواقعیات هستید.	عاقلانه می اندیشید.
ازروی تجارب کار می کنید.	به دنبال کاری بزرگ هستید.
اهل عمل هستید.	نو آور
بدون تظاهرکار می کنید.	گزینه ها را مورد بررسی قرار می دهید.
به جزئیات اهمیت می دهید.	ازایده های جدید لذت می برید.
کم اشتباه می کنید.	آینده گرا هستید.



# ادامه تیپهای شخصیتی مایرز-بریگز

T فکری	F عاطفی
منطقی	شریف
معقول	رابطه مدار
هدفمند	سازگار و هماهنگ
تحلیل گر	مبنای تصمیم گیری براساس ارزش های فردی
منصف	دلسوز
در جستجوی دانش	وفادار
J اتمام گرا	p فرآیندگرا
مصمم	انعطاف پذیر
بابرنامه	خودانگیزه
سازمان یافته	تمام گزینه هارا بررسی می کنید.
هدفمند	تطبیق پذیر
دارای مقاصدمشخص	لذت از تنوع
سریع تصمیم می گیرید.	دوست دارید گزینه ها(موارد,مسائل) را آزادبگذارید.

# ... گرایش شغلی خود را پیدا کنیم

برای مشاغل دلخواه تان اطلاعات زیر را جمع آوری کنید:

ما معمولاً فرصت‌ها  
و محدودیت‌های موجود  
در رشته‌ها را  
نمی‌شناسیم مانند:

۱. در شغل مورد نظر، چه وظایف و مسئولیت‌هایی در آینده خواهید داشت؟

۲. شغل مورد نظر تان، با چه مشاغلی ارتباط دارد؟

۳. در چه موسسه‌ها و سازمان‌هایی کار خواهید کرد؟

۴. محیط کار آینده اداری است یا کارگاهی، در محیط باز است یا بسته، در مکان ثابتی است یا باید در سفر باشید؟

۵. روابط آدم‌ها در محیط کارتان چگونه است و به چه روحیه‌ای احتیاج دارد؟

۷. نقش جنسیتی (مرد - زن) را در شغل دلخواه‌تان بررسی کنید.

۸. مزایا و شرایط ارتقای آن شغل چیست؟ مسیر رشد و نردبان ترقی و پیشرفت شغلی آن رشته را بررسی کنید.

۹. به چه تیپ شخصیتی و چه توانمندی‌های روانی، جسمی و اجتماعی نیاز دارد؟ آیا شما آن‌ها را دارید؟

۱۰. طول مدت تحصیل و آینده و دورنمای شغل‌های مورد علاقه‌تان را پیش‌بینی کنید.

۱۱. مسیرهای گوناگون و مانع‌های احتمالی برای رسیدن به رشته یا شغل مورد نظرتان کدامست؟

۱۲. امکانات و شرایط خانوادگی شما تا چه میزان در انتخاب این مشاغل موثرند.

# ادامه مبحث تیپ مایرز-بریگز

باتوجه به توضیحات صفحات قبل، دور چهار تیپ شخصیتی خود خط بکشید:  
معنی علامت های اختصاری :

E	=Extroverts	I	=Introverts
S	=Sensors	N	=Intuitives
T	=Thinkers	F	=Feelers
J	=Judgers	P	=Perceivers

E برون گرا	N شمی	F عاطفی	J اتمام گرا
I درون گرا	S تجربی	T فکری	P فرایندها

- و سپس با استفاده از صفحات بعد، مشخص کنید که کدامیک از ۱۶ تیپ مطرح شده مربوط به شما است.

## ویژگی های محیط تحصیلی و شغلی برای ۱۶ تیپ شخصیتی طبق نظریه مایرز- بریگز

INTJ	INFJ	ISFJ	ISTJ
<p style="text-align: center; color: green;"><b>درون گرا-شمی-فکری - اتمام گرا</b></p> <p style="text-align: center; color: green;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد قاطع که به چشم اندازهای دور توجه دارند.</li> <li>- محیطی دارای فضایی برای تفکر</li> <li>- محیطی کارآمد و کارا</li> <li>- محیطی با افراد پربار و کاری</li> <li>- محیطی مشوق خودمختاری</li> <li>- محیطی دارای فضایی برای نوآوری</li> <li>- محیطی وظیفه گرا</li> </ul> <p style="text-align: center; color: red;"><b>مشاغل مناسب:</b></p> <p>مدیر مدرسه، روان پزشک، جراح، متخصص ژنتیک، قاضی، مهندس هسته ای، تکنسین قلب و عروق، برنامه ریز مالی</p>	<p style="text-align: center; color: blue;"><b>درون گرا- شمی-عاطفی- اتمام گرا</b></p> <p style="text-align: center; color: blue;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افرادی که برکمال مطلوب انسانی متمرکزند.</li> <li>- محیطی بوجدآورنده خلاقیت</li> <li>- محیطی هماهنگ</li> <li>- محیطی آرام</li> <li>- محیطی دارای احساسات شخصی</li> <li>- محیطی که فضایی برای تفکر داشته باشد.</li> <li>- محیطی سازمان یافته</li> </ul> <p style="text-align: center; color: red;"><b>مشاغل مناسب:</b></p> <p>روان شناس بالینی ، نمایشنامه نویس، مددکار مذهبی، طراح صحنه ، متخصص طراحی لباس</p>	<p style="text-align: center; color: blue;"><b>درون گرا-تجربی-عاطفی- اتمام گرا</b></p> <p style="text-align: center; color: blue;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد وظیفه شناس که کارهایی با ساختار انجام می دهند.</li> <li>- محیطی کاملا ساختار یافته</li> <li>- محیطی آرام وساکت</li> <li>- محیطی کارآمد</li> <li>- محیطی که امکان تنهایی و آرامش رافراهم آورد.</li> <li>- محیطی وظیفه گرا</li> </ul> <p style="text-align: center; color: red;"><b>مشاغل مناسب:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- متخصص تغذیه ،چشم پزشک ،متخصص دهان و دندان،مدد کار،منشی، طراح داخلی ،موسیقی دان، نقاش</li> </ul>	<p style="text-align: center; color: purple;"><b>درون گرا-تجربی-فکری-اتمام گرا</b></p> <p style="text-align: center; color: purple;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افرادی سخت کوش</li> <li>- محیط کاری متمرکز برشواهد عینی</li> <li>- محیط ساختاریافته (سازمانی)</li> <li>- محیط منظم</li> <li>- کاری پیوسته با فضایی آرام و اختصاصی</li> </ul> <p style="text-align: center; color: red;"><b>مشاغل مناسب:</b></p> <p>حسابدار، افسر پلیس، مهندس پرواز، بازرس بانک ،معلم، مدیر، مهندس، دامپزشک، بینایی سنج، داروساز، مسول بهداشت عمومی، تکنسین داروخانه</p>

## ادامه ویژگی های محیط تحصیلی و شغلی برای ۱۶ تیپ شخصیتی طبق نظریه مایرز- بریگز

INTP	INFP	ISFP	ISTP
<p><b>درو نگرا - شمی - فکری - فرایندگرا</b></p>	<p><b>درون گرا - شمی - عاطفی - فرایندگرا</b></p>	<p><b>درون گرا - تجربی - عاطفی - فرایندگرا</b></p>	<p><b>درون گرا - تجربی - فکری - فرایندگرا</b></p>
<p><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد علاقمند به حل مسایل پیچیده</li> <li>- محیطی خلوت</li> <li>- محیط پرورش دهنده استقلال</li> <li>- محیطی انعطاف پذیر</li> <li>- محیطی غیرتشکیلاتی</li> <li>- محیطی آرام</li> <li>- محیطی که تصمیمات شخصی را ارج می نهد</li> </ul>	<p><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد متعهد که به ارزش های دیگران احترام می گذارند.</li> <li>- فضای سرشار از همکاری</li> <li>- محیطی انعطاف پذیر</li> <li>- محیطی آرام وساکت</li> <li>- محیطی که ایجادکننده زمانی برای تفکر است.</li> </ul>	<p><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد با روحیه که از کار لذت می برند.</li> <li>- محیطی که امکان ایجاد فضای خصوصی داشته باشد.</li> <li>- محیطی دارای افراد سازگار</li> <li>- محیطی انعطاف پذیر</li> <li>- محیطی که از نظر هنری جذاب باشد.</li> <li>- محیطی شامل همکاران مودب</li> <li>- محیطی مردمی</li> </ul>	<p><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیط کاری شامل افراد گرا که از فرصتها استفاده می کنند.</li> <li>- محیطی که گرایش به کار پروژه ای دارند.</li> <li>- محیطی بدون قوانین دست و پاگیر، محیط مروج استقلال</li> <li>- محیطی که در آن مشکلات آنی برای حل کردن وجود داشته باشد.</li> <li>- محیطی که امکان دستیابی به تجربیات مختلف را ایجاد کند.</li> </ul>
<p><b>مشاغل مناسب:</b></p> <p>برنامه نویس کامپیوتر ، مهندس کامپیوتر، فیزیکدان ، داروساز ، میکروبیولوژیست ریاضیدان ، موسیقیدان ، نویسنده خلاق ، باستان شناس ، پژوهشگر ، طراح گرافیک</p>	<p><b>مشاغل مناسب:</b></p> <p>مشاور تحصیلی ، آموزگار ، مدرس بهداشت عمومی ، متخصص تغذیه ، متخصص ژنتیک ، روحانی ، فیزیوتراپ</p>	<p><b>مشاغل مناسب:</b></p> <p>جواهر ساز ، نجار ، طراح داخلی ، مربی بدنسازی ، پزشک اطفال ، نقشه بردار ، مددکار اجتماعی ، ارزیاب بیمه ، مدیر مدرسه</p>	<p><b>مشاغل مناسب:</b></p> <p>نقشه بردار ، مهندس کامپیوتر ، متخصص الکترونیک ، مهندس مکانیک ، پزشک اورژانس ، طلا ساز</p>

## ادامه ویژگی های محیط تحصیلی و شغلی برای ۱۶ تیپ شخصیتی طبق نظریه مایرز- بریگز

ENTP	ENFP	ESFP	ESTP
برون گرا-شمی-فکری- فرایندگرا	برون گرا- شمی-عاطفی- فرایندگرا	برون گرا-تجربی-عاطفی -فرایندگرا	برون گرا- تجربی-فکری -فرایندگرا
<b>محیط کارترجیحی:</b>	<b>محیط کارترجیحی:</b>	<b>محیط کارترجیحی:</b>	<b>محیط کارترجیحی:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی که برای حل مسایل پیچیده روی نمونه ها کار می کند.</li> <li>- محیطی انعطاف پذیر که بامشکلات مبارزه میکند.</li> <li>- محیطی علاقمندبه تغییر</li> <li>- شامل افرادلایق وشایسته</li> <li>- محیطی که ریسک پذیری را ارج می نهد.</li> <li>- محیطی مشوق خودمختاری</li> <li>- محیطی بدون بوروکراسی</li> <li>- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- کارفرما،کارآفرین، بازیگر،مدیرطراحی صنعتی، عکاس، مدیر هتل،بازاریاب، طراح گرافیک ،وکیل مدافع</li> <li>- کارگردان، تحلیل گر کامپیوتر</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد خلاقى که به امکانات انسانی توجه دارند.</li> <li>- محیطی رنگارنگ</li> <li>- محیطی که دارای فضایی مشارکتی باشد.</li> <li>- محیطی که دارای تنوع ورقابت باشد.</li> <li>- محیطی ایده گرا</li> <li>- محیطی دوران فشاروتحمیل</li> <li>- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- طراح داخلی ، گزارشگر،مدیربازاریابی، آموزگار، روان شناس، مخترع، مدیر پروژه</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی متشکل از افراد پرنرژی وآسان گیرکه برواقیعات متمرکزند.</li> <li>- محیطی سرزنده</li> <li>- محیطی عمل گرا</li> <li>- محیطی شامل افرادانعطاف پذیر</li> <li>- محیطی با هماهنگی</li> <li>- محیطی باروابط انسانی</li> <li>- محیطی جذاب</li> <li>- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- آموزگار،پرستار،چشم پزشکی، بینایی سنج، دامپزشک ، تکنسین داروخانه،عکاس ،نقاش</li> <li>- مجسمه ساز، متخصص روابط عمومی</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد سرزنده ونتیجه گرا که تجربیات جدید را ارج می نهند.</li> <li>- محیطی فاقد بوروکراسی</li> <li>- محیطی که زمانی برای تفریح دارد.</li> <li>- محیطی مبتنی برفنون</li> <li>- محیطی با ظاهری جذاب</li> <li>- محیطی که برآورنده نیازهای آنی است.</li> <li>- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- آتش نشان، بازرس ، مهماندار هواییما، نجار، کشاورز،مهندس برق، مهندس مکانیک، تکنسین رادیولوژی</li> </ul>

## ادامه ویژگی های محیط تحصیلی و شغلی برای ۱۶ تیپ شخصیتی طبق نظریه مایرز- بریگز

ENTJ	ENFJ	ESFJ	ESTJ
<p style="text-align: center; color: red;">برون گرا-شمی-فکری-اتمام گرا</p> <p style="text-align: center; color: red;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد نتیجه گرا و علاقمند به حل مسایل پیچیده</li> <li>- محیطی هدف گرا</li> <li>- محیطی دارای سیستم و افراد کارآمد</li> <li>- محیطی مساعد برای دست و پنجه نرم کردن</li> <li>- محیطی مشوق قاطعیت</li> <li>- محیطی دارای افرادی با افکار قاطع</li> <li>- محیطی ساختار یافته</li> <li style="text-align: center; color: red;">- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- مدیر داخلی، مدیر فروش، مشاور تحصیلی، مشاور امور سیاسی، اقتصاد دان، وکیل، قاضی، روان پزشک</li> <li>- مهندس شیمی، خلبان، مدیر شبکه</li> </ul>	<p style="text-align: center; color: red;">برون گرا-شمی-عاطفی-اتمام گرا</p> <p style="text-align: center; color: purple;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افرادی که به تغییرات برای بهبود دیگران توجه دارند.</li> <li>- محیطی مردم گرا</li> <li>- محیطی حمایت کننده و اجتماعی</li> <li>- محیطی دارای روحیه هماهنگی</li> <li>- محیطی مشوق در جهت خود ابرازی</li> <li>- محیطی جا افتاده</li> <li>- محیطی مرتب و منظم</li> <li style="text-align: center; color: red;">- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- مشاور شغلی و تحصیلی، روحانی، متخصص گفتار درمانی، مدیر بازاریاب، مدیر پروژه</li> </ul>	<p style="text-align: center; color: red;">برون گرا-تجربی-عاطفی-اتمام گرا</p> <p style="text-align: center; color: red;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی شامل افراد وظیفه شناس، یاور و مردمی که به دیگران کمک می کنند.</li> <li>- محیطی شامل افراد سیستم های هدفمند</li> <li>- محیطی سازمان یافته</li> <li>- محیطی دوستانه</li> <li>- محیطی دارای افراد قدر دان</li> <li>- محیطی دارای افراد با احساس</li> <li>- محیطی که بر اساس شواهد عینی عمل می کند.</li> <li style="text-align: center; color: red;">- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- پزشک، دندانپزشک، پرستار، فیزیوتراپ، مربی ورزشی، مددکار اجتماعی، مشاور، کتابدار</li> </ul>	<p style="text-align: center; color: green;">برون گرا-تجربی-فکری - اتمام گرا</p> <p style="text-align: center; color: green;"><b>محیط کار ترجیحی:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- محیطی متشکل از افراد سخت کوش و حساس به انجام صحیح کارها</li> <li>- محیطی وظیفه گرا</li> <li>- محیطی سازمان یافته</li> <li>- محیطی که قابل پیش بینی است.</li> <li>- محیطی متمرکز بر کارایی</li> <li>- محیطی که رسیدن به اهداف را ارج می نهد.</li> <li style="text-align: center; color: red;">- <b>مشاغل مناسب:</b></li> <li>- مهندس پرواز، افسر، کارمند دولت، حسابدار، مدیر، پزشک، دندان پزشک، مهندس برق</li> </ul>

## نکات قابل تامل درمبحث عوامل موثر برانتخاب رشته تحصیلی\_شغلی

- برای انتخاب رشته تحصیلی وشغل، همه ی عوامل ذکرشده درصفحه های قبل می توانند تاثیرگذار باشند. گرچه شاید در جامعه کنونی ما، مسایل اجتماعی واقتصادی محرک های اصلی برای انتخاب شغل و رشته باشند، اما از آنجایی که تحصیلات وشغل بخش عمده ای از زندگی فرد را به خود اختصاص می دهد وانسان ساعات زیادی از عمرخود را در دوران تحصیل و با حرفه اش می گذراند، لذا در شرایطی که رشته تحصیلی وشغل پاسخگوی رغبت ها وعلايق فرد نباشد تمام زندگی او را تحت تاثیر قرارخواهد داد.
- بنابراین جایزاست علاقه ی واقعی به عنوان شاخص اصلی برای انتخاب به شمارآید. زیرا درکنارعلاقه واستعداد، انگیزه نیز ایجاد می گردد وبه دنبال آن توانایی های فرد شکوفا شده ، دانش ومهارت های لازم نیز بدست می آید، درنتیجه پیشرفت وموفقیت حاصل می گردد. ولی بدون علاقه،احساس رضایت تحصیلی وشغلی با مشکلات فراوان روبرو خواهد شد.



★ توضیحات تکمیلی در زمینه ی شناخت خود (شناخت رغبت ، استعداد ، توانایی ، ارزش ها ، شخصیت ، نیازهای جامعه )

بطور کلی هدایت تحصیلی و حرفه ای یعنی کمک به دانش آموز در شناخت خود که عبارتند از : رغبت ، استعداد ، توانایی ، ارزشهای فردی ، شناخت نیازهای جامعه ، امکانات و محدودیتها، تا اینکه دانش آموز بتواند یک انتخابی داشته باشد در جهت رضایت مندی و رضایت بخشی که به اهداف مورد نظر برسد.

### ★ شناخت رغبت و علاقه ی خود :

خود دانش آموزان می گویند که علاقه شان در دوره های مختلف متفاوت بوده و تغییر می کند ، در دوران ابتدائی بر اساس مشاغل پدر و مادرشان هست و آن را الگو برداری و تقلید می کنند و همان راه هم تحت عنوان رغبت های آینده و شغل خود تصور می کند ، سپس رغبت هائی هست که در رابطه با رغبت جنسیت است و تمایل دارند بر اساس نقش دختر و پسر بودنشان (جنسیتی ) آن رشته و شغل و تحصیل را انتخاب بکنند . رشته ریاضی مربوط به پسرها است و رشته علوم انسانی مربوط به دخترهاست . و بعد بر اساس جهت گیری ارزش های اجتماعی (۱۳-۹ سالگی) شغل انتخاب می کنند که شخصیت اجتماعی به آنها بدهد ( پرستیژ ) . اما ۱۳ سالگی به بعد کاملاً متناسب با توانائی فرد است که نباید به دسته بندی های فوق اکتفا کرد که در این صورت انتخاب ها ممکن است اشتباه باشد .

★ **شناخت استعداد خود :** استعداد یعنی توانائی ذاتی فرد در انجام کار یا تحصیل یا فعالیت است. مثلاً دانش آموز استعداد خاصی در موسیقی ، ادبیات دارد که توسط آزمون استعداد ، نتایج آن بدست می آید و شامل یک ابزار ( آیتمی است ) که در حیطه تحصیلی و شغلی به انتخاب بهتر کمک می کند. خود اظهاری می تواند کمک کند به بحث استعداد شناسی تا افراد خودشان را معرفی کنند ، همچنین اظهارات دیگران مانند خانواده ، معلم، مشاور براساس فعالیت های کلاسی و در خارج از بخش کلاسی می تواند در استعداد شناسی مؤثر باشد.

### ★ **شناخت توانائی خود :**

توانایی یعنی احساس یا قادر بودن دانش آموز در انجام یک کار است ، مثلاً فرض کنید که من با پیچ گوهستی توانسته ام یک کار ساده مکانیکی را انجام بدهم یا فرض کنید که رانندگی و یا آشپزی کرده ام، این ها توانمندی است .

از طرفی دیگر این حس توانائی و توانمندی که من می توانم خلبان خوبی باشم بر اساس آموخته ها و تجربی که دارم می گویم خلبان خوبی می شوم و یا معلم خوبی می شوم برای اینکه مشاهده گر بوده ام و یا این حس را دارم که ویژگی های شخصیتی من طوری است که می توانم این کار را انجام بدهم .

در شناخت توانائی توسط معلم ، عملکرد تحصیلی دانش آموز را مد نظر قرار می گیرد. یک دانش آموز در طول ۹ سالی که درس می خواند طبیعتاً نمرات تحصیلی آن گویای توانائی هایش هست ، نمراتی که در درس علوم ، ریاضی ، ادبیات و معارف همه این ها کمک می کند که ما توانائی های دانش آموز را در زمینه شغل و تحصیل رصد کنیم .

## ★ شناخت خود و ارزشهای مورد نظر خود:

ارزش، بحث نگرشی است که فرد با این روش، امورات خود را به جلو می برد. ارزش تمایل ذاتی فرد است یعنی بعضی از افراد در طبقه بندی ارزش ها ممکن است معنویات را مدنظر قرار بدهند اگر تیپ شخصیتی آن معنویت باشد، آنها می توانند مبلغان و معلمان معارف و روحانیان خوبی شوند. اگر فردی ارزشهایش اجتماعی باشد می تواند مددکار، روانشناس، مشاور و مربی و معلم خوبی باشد و اگر کسی ارزشش پیشرفت باشد می تواند بنگاه دار خوبی باشد و یا یک اقتصاددان خوبی باشد، شناخت ارزشها کمک می کند که ما در دسته بندی افراد بصورت کلی دقیق تر عمل کنیم و افراد را در جایگاه اصلی خود قرار دهیم اینطور نباشد کسی که ارزش آن پیشرفت است به اجتماعی سوق و راهنمایی کنیم. در بحث ازدواج نیز با این دو ارزش گذاری ( اجتماعی و پیشرفت ) باید توجه کرد. چون یکی به اندوخته های مالی و دیگری خدمت به مردم فکر می کند.

با این تفکر و متمایز قرار دادن هر کدام ما می توانیم از ابتدائی تا سال نهم یک جمع بندی از دانش آموز قرار دهیم و بصورت پودمانی و فرایندی باید صورت بگیرد، تحت عنوان یک فرایند هدایت تحصیلی و حرفه ای صورت بگیرد یعنی خانواده، دانش آموز و معلم باید تک تک آن مدنظر قرار دهند تا بتوانیم برای انتخاب شغل و رشته، انتخاب بهتری داشته باشیم.

## ★ شناخت خود و نوع شخصیت :

بحث شخصیت یکی از مهمترین بحث های خود شناسی است برای اینکه خیلی وقت ها شما دیده اید به فردی می گویند که، در جمع عروسی شرکت کن و یا برای جمعی سخنرانی کن و یا بنشین پشت یک باجه ای ، کار مالی مردم را انجام بده ، بشدت خودداری می کند و می گوید من توانائی انجام این کار را ندارم ، این موضوع ، موضوع توانائی نیست بحث شخصیت فرد است. در بحث تحصیلی و شغلی، به شخصیت فرد باید توجه کرد چون همان طور که گفته شد، شش تیپ شخصیتی - شغلی داریم:

### دسته اول :

درونگرایی یا برونگرایی است که بسیاری از افراد در این تقسیم بندی قرار می گیرند این بدان مفهوم نیست که کلاً فرد از صفر تا صد یا درونگراست یا برونگراست ، بلکه آیتم هایی که در درونگرایی و برونگرایی تقسیم می شوند آن طیف ۵۰٪ به بالا را برای معرفی کردن این دو طیف مدنظر قرار می دهیم.

### دسته دوم :

دربحث شخصیت شناسی: حسی یا شمی بودن است. بعضی از افراد، کار با اشیاء را دوست دارند یعنی آنچه که تجربه می کنند دوست دارند ومهم است نه آنچه که می شنوند ، به چیزهائی که در معرض نمایش قرار می دهند که بتواند ببینند ، آزمایش کنند و تجربه بکنند این ها حسی اند ، شهودی ها این ها تیپ های به اصطلاح تیپهای شطرنج باز هستند برای اینکه شهود خوبی دارند و آینده نگری درست و منطقی دارند یعنی می توانند حوادث را پیش بینی کنند و اجزاء را در کنار هم قرار می دهند و یک کل را تشکیل می دهند .

## شناخت خود و نوع شخصیت :

### دسته سوم :

مربوط به تفکری و احساسی بودن افراد است که بعضی افراد آنچه را انجام می دهند بر اساس احساسی است که شامل : احساسات غم ، شادی ، دلسوزی ، عصبانیت و... که مبنای احساس آنها را تشکیل می دهند یعنی ممکن است فردی احساسی مددکار خوبی بشود یا معلم و مربی خوبی بشود اما نمی تواند یک قاضی و یا مهندس خوبی بشود .

گروه مقابل شخصیت احساسی ، شخصیت تفکری است. یعنی تصمیم گیری های آنها خارج از احساسات است ، یعنی احساسات را در نظر نمی گیرند بلکه تفکر آن غالب است بر احساسات وی یعنی تصمیماتی می گیرند که به عدالت نزدیک باشد نه به احساسات ، ترحم و امثال آن .

### گروه چهارم :

بحث انعطاف پذیر بودن و ساختارمند بودن است . بعضی افراد که تیپ های هنری هستند خارج از ساختار عمل می کنند و منعطف اند و خیلی منظم نیستند اما بعضی ها ساختارمند هستند مانند یک مهندس ناظر و یا یک حسابدار و بازرس مالی ، برای اینکه کوچکترین مسائل را باید بررسی و نظارت و بازبینی داشته باشند.

بعد از شناخت خود (رغبت و علاقه، استعداد، توانایی و ...) به عنوان اولین مولفه در هدایت تحصیلی و انتخاب رشته، مؤلفه دوم در بحث هدایت تحصیلی "شناخت نیازهای جامعه" است.

### ☆ شناخت نیازهای جامعه :

نیاز یعنی ما بدانیم که جهت گیری کل کشور در بحث تحصیلی و شغلی چه چیزی هست، یعنی داشتن یک نوع آگاهی به عنوان سواد آماری. دانش آموز باید بداند که وضعیت تحصیل و اشتغال در ۱۰ یا ۱۵ سال آینده چه چیزی هست نه اینکه دانش آموز امروز و حال را ببیند. اگر دانش آموز با نیازهای حال حرکت نکند نتیجه ای نمی گیرد برای اینکه ایشان باید برای اشتغال ۱۰ تا ۲۰ سال آینده آماده بشود و در حداقل ۸ سال آینده باید وارد بازار کار شود. بنابراین باید شرایط بازار کار ۸ سال آینده را در نظر بگیرد، نه وضعیت رکود، تورم، نیاز و ... حال را.

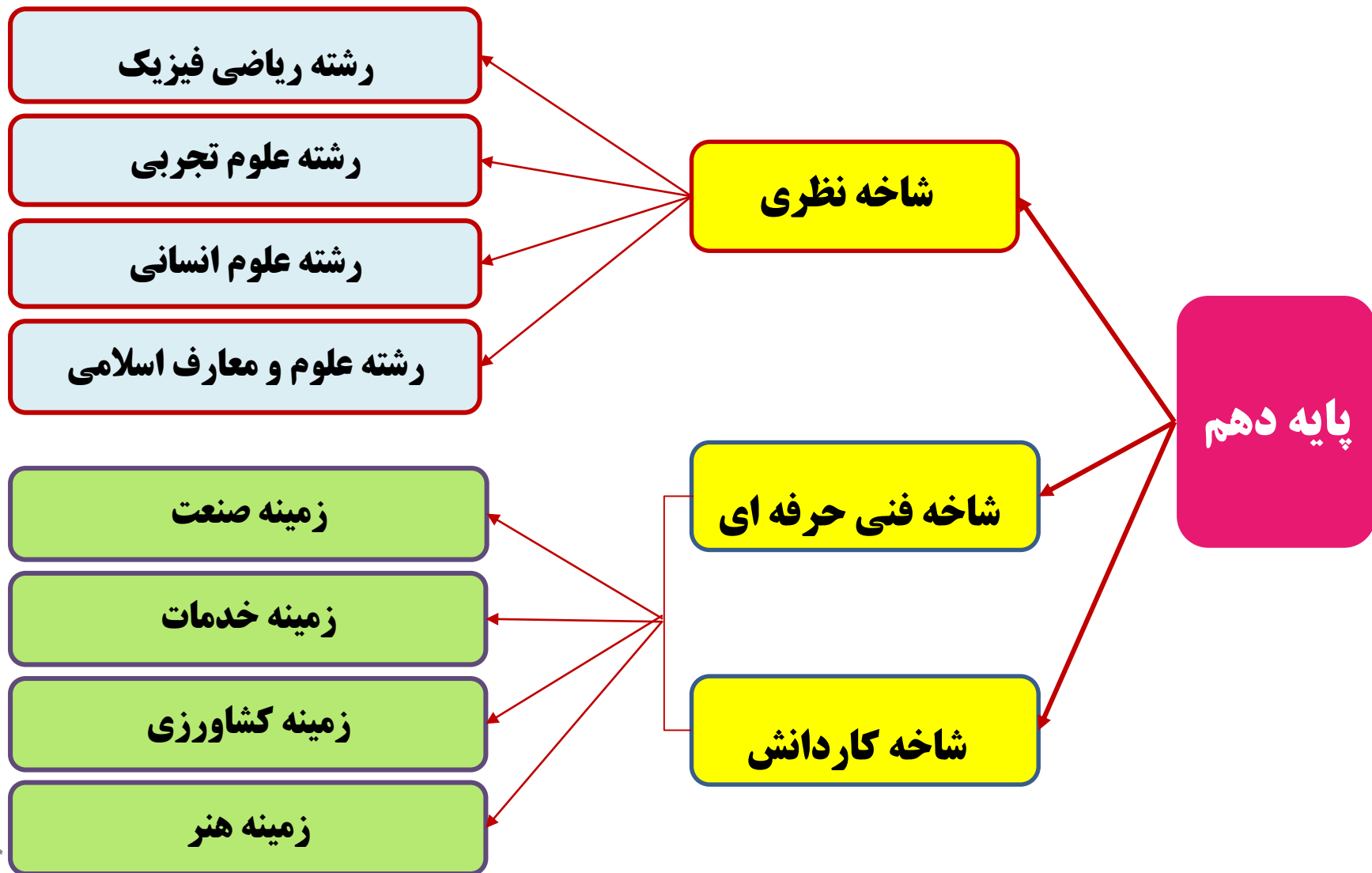
و در اینجا لازم است که سواد آماری دانش آموز در بحث تحصیلی و شغلی افزایش یابد که در دو بخش خلاصه می شود: یکی سیاست های کلان تحصیلی و شغلی است که توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و تدوین می شود و این سیاست ها ابلاغ می شود به استانها. و دیگری بحث استانی است که در جهت گیری های هدایت تحصیلی و حرفه ای استانی است که در غالب بخشنامه و با برنامه های خاصی ارائه خواهد شد. به عبارت دیگر توجه به سیاست های کلان کشور و توجه به سیاست های استان و بوم خود.

## قسمت دوم

شامل:

- \* حد نصاب نمره مورد نیاز برای هر رشته
- \* معرفی رشته های دانشگاهی شاخه نظری (تجربی، ریاضی، انسانی)
- ، شاخه فنی و حرفه ای و شاخه کارودانش
- \* منابع دسترسی به اطلاعات مورد نیاز
- \* تغییر رشته
- \* آمار داوطلبین و پذیرش در کنکور
- \* جدول مواد درسی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری)

# شاخه‌ها و رشته‌های دوره دوم متوسطه





## شافه ی کار دانش

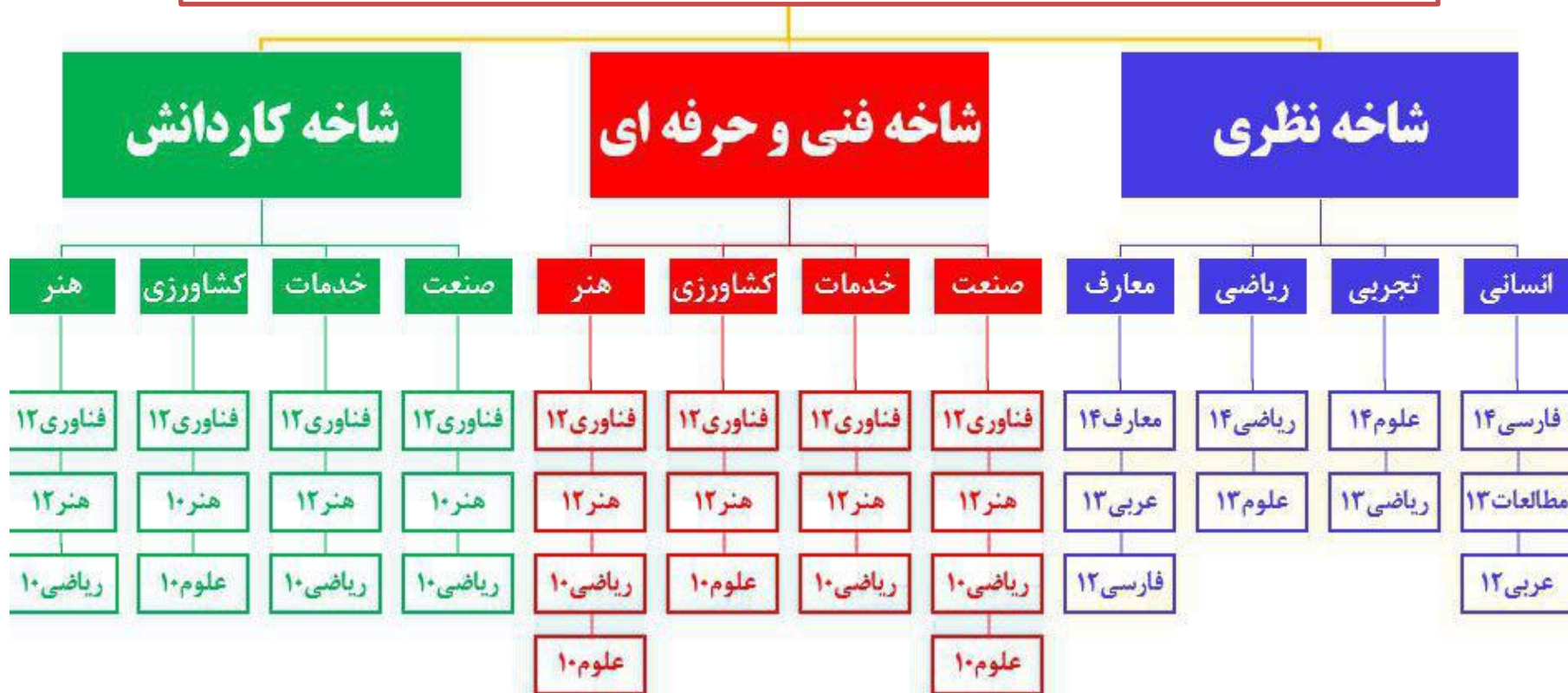
## شافه ی فنی و مرفه ای

رشته های زمینه	رشته های زمینه	رشته های زمینه	رشته های زمینه	رشته های زمینه	رشته های زمینه	رشته های زمینه	رشته های زمینه
صنعت	خدمات	کشاورزی	هنر	صنعت	کشاورزی	خدمات	صنعت
<ul style="list-style-type: none"> <li>- برق صنعتی</li> <li>- برق ساختمان</li> <li>- ماشینهای الکتریکی</li> <li>- تراشکاری</li> <li>- تعمیر موتور خودرو</li> <li>- طراحی صفحات وب</li> <li>- نقشه کشی</li> <li>- تاسیسات</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- مدیریت خانواده</li> <li>- مدیریت آشپزی</li> <li>- وقلادی</li> <li>- حسابداری مالی</li> <li>- هتلداری</li> <li>- راهنمای گردشگری</li> <li>- هوانوردی</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- پرورش قارچ</li> <li>- پرورش دام</li> <li>- مرغداری</li> <li>- کشت گیاهان دارویی</li> <li>- پرورش گل و گیاه</li> <li>- مکانیک تراکتور</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- تصویرسازی</li> <li>- گرافیک رایانه ای</li> <li>- عکاسی - هنر</li> <li>- فرش</li> <li>- چهره سازی</li> <li>- تصویر برداری</li> <li>- نقاشی - خیاطی</li> <li>- معماری داخلی</li> <li>- خاتم کاری</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ساختمان</li> <li>- الکترونیک</li> <li>- تاسیسات</li> <li>- صنایع چوب</li> <li>- صنایع شیمیایی</li> <li>- شبکه و نرم افزار رایانه</li> <li>- مکانیک</li> <li>- الکتروتکنیک</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> <li>- رشته های زمینه</li> </ul>

## شاخه ی نظری

<p><b>رشته های دانشگاهی ریاضی فیزیک :</b> <b>دکتر:</b> دکترای پیوسته بیوتکنولوژی ، دکترای پیوسته فیزیک .</p> <p><b>مهندسی های :</b> پزشکی ، صنایع ، عمران ، کامپیوتر ، رباتیک ، کشاورزی ، مکانیک ، حمل و نقل ، مواد ، برق ، دریا نوردی ، هوانوردی ، ماشین های ریلی ، پتروشیمی ، شیمی ، پلیمر ، ایمنی و بازرسی فنی ، نفت ، معدن ، معماری ، تعمیر و نگهداری هواپیما ، مخابرات ، شهرسازی</p>
<p><b>رشته های دانشگاهی علوم تجربی :</b> <b>دکتر:</b> دکترای پیوسته بیوتکنولوژی ، دامپزشکی ، پزشکی ، دندانپزشکی ، داروسازی</p> <p><b>کارشناسی ( لیسانس ) :</b> بینایی سنجی ، پرستاری ، گفتاردرمانی ، شنوایی سنجی ، تغذیه ، رادیولوژی ، اعضای مصنوعی ، شیمی ، هوشبری ، اتاق عمل ، تکنسین پروتزهای دندان ، مهندسی کشاورزی ، بهداشت عمومی ، بهداشت حرفه ای ، زیست شناسی ، زمین شناسی ، و ...</p>
<p><b>رشته های دانشگاهی ادبیات و علوم انسانی :</b> <b>کارشناسی ارشد :</b> کارشناسی ارشد معارف اسلامی و حقوق .</p> <p><b>کارشناسی ( لیسانس ) :</b> روانشناسی ، زبان و ادبیات فارسی ، زبان و ادبیات عرب ، حقوق الهیات و معارف اسلامی ، جغرافی ، تاریخ ، مشاوره و راهنمایی ، فلسفه ، مدیریت ، علوم اقتصادی ، ایران شناسی .</p>
<p><b>رشته های مشترک بین ریاضی فیزیک ، تجربی ، انسانی :</b></p> <p><b>کارشناسی ارشد :</b> کارشناسی ارشد پیوسته علوم قضائی ، کارشناسی ارشد پیوسته معارف اسلامی و ارشاد .</p> <p><b>کارشناسی ( لیسانس ) :</b> تربیت بدنی و علوم ورزشی ، حسابداری ، روانشناسی ، علوم اجتماعی ، علوم اقتصادی ، علوم سیاسی ، کتابداری ، مددکاری اجتماعی ، مدیریت ها (بازرگانی ، صنعتی ، دولتی) ، علوم قضایی و ...</p>

حداقل نمره لازم برای دورس مربوط برای ورود به رشته در هدایت تحصیلی:  
 براساس میانگین نمرات پایانی (روی برگه) خرداد مربوط به پایه های  
 هفتم (ضربدر ۱)، هشتم (ضربدر ۱) و نهم (ضربدر ۳)



## امتیازات مربوط به هدایت تحصیلی (۱۰۰ امتیاز)

### عملکرد تحصیلی

نمرات پایانی دروس  
سال هفتم، هشتم و نهم

۳۵ امتیاز

### بررسی های مشاوره ای

– آزمون های مشاوره ای  
(رغبت - و توانایی)

– نظر دبیران

– نظر والدین

– نظر دانش آموز

– نظر مشاور

۳۰ امتیاز

۱۰ امتیاز

۵ امتیاز

۱۰ امتیاز

۱۰ امتیاز

**حد نصاب نمره لازم برای درس های مربوط برای ورود به هر رشته:**  
**بر اساس میانگین نمرات پایانی (روی برگه) خرداد مربوط به پایه های هفتم، هشتم و نهم**

**برای  
علوم  
تجربی**

باید میانگین نمره پایانی خرداد درس ریاضی پایه های هفتم، هشتم، و نهم حداقل ۱۳ میانگین نمره پایانی خرداد درس علوم پایه های هفتم، هشتم، و نهم حداقل ۱۴ باشد.

به عبارت دیگر، جمع نمره پایانی ریاضی هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۶۵ باشد و جمع نمره پایانی درس علوم هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۷۰ باشد.

**برای  
ریاضی  
فیزیک**

باید میانگین نمره پایانی خرداد درس ریاضی پایه های هفتم، هشتم، و نهم حداقل ۱۴ و میانگین نمره پایانی خرداد درس علوم پایه های هفتم، هشتم، و نهم حداقل ۱۳ باشد.

به عبارت دیگر، جمع نمره پایانی ریاضی هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۷۰ باشد و جمع نمره پایانی درس علوم هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۶۵ باشد.

**برای  
علوم انسانی**

باید میانگین نمره پایانی خرداد پایه های هفتم، هشتم، و نهم دروس زبان و ادبیات فارسی (املا-انشا-زبان فارسی) حداقل ۱۴ - مطالعات حداقل ۱۳ و عربی حداقل ۱۲ باشد

به عبارت دیگر، جمع نمره پایانی ادبیات هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۷۰ باشد و جمع نمره پایانی درس مطالعات هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۶۵ و عربی ۶۰ باشد.

**برای  
علوم و  
معارف  
اسلامی**

باید میانگین نمره پایانی خرداد پایه های هفتم، هشتم، و نهم دروس زبان و ادبیات فارسی (املا-انشا-زبان فارسی) حداقل ۱۲ - معارف اسلامی حداقل ۱۴ و عربی حداقل ۱۳ باشد

به عبارت دیگر، جمع نمره پایانی ادبیات هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۶۰ باشد و جمع نمره پایانی درس معارف اسلامی هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۷۰ و عربی ۶۵ باشد.

**برای  
فنی و  
حرفه ای**

باید میانگین نمره پایانی خرداد پایه های هفتم، هشتم، و نهم دروس ریاضی حداقل ۱۰ (به جز زمینه کشاورزی) - علوم حداقل ۱۰ (به جز زمینه خدمات) - کار و فناوری حداقل ۱۲- و فرهنگ و هنر حداقل ۱۲ (برای زمینه خدمات و هنر) و حداقل ۱۰ (برای زمینه صنعت و کشاورزی) باشد

به عبارت دیگر، جمع نمره پایانی ریاضی هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۵۰ باشد و جمع نمره پایانی درس علوم هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۵۰ و کار و فناوری حداقل ۵۰ باشد.

**برای  
کاردانش**

به صورت کلی باید میانگین نمره پایانی خرداد پایه های هفتم، هشتم، و نهم دروس ریاضی حداقل ۱۰ (به جز زمینه کشاورزی) - علوم حداقل ۱۰ فقط برای زمینه کشاورزی - کار و فناوری حداقل ۱۲ و فرهنگ و هنر حداقل ۱۲ باشد

به عبارت دیگر، جمع نمره پایانی ریاضی هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۵۰ باشد و جمع نمره پایانی درس علوم هفتم، هشتم و نهم باید حداقل ۵۰ و کار و فناوری حداقل ۶۰ و فرهنگ و هنر ۶۰ باشد.

**فرم محاسبه نمره مورد نیاز برای ورود به هر رشته با توجه با نمرات مورد نیاز که در صفحه قبل قید شده**  
**بر اساس نمرات پایانی نوبت دوم کارنامه هفتم - هشتم - نهم**  
 نام و نام خانوادگی دانش آموز:  
 با استفاده از این فرم، کمبود نمره مورد نیاز برای ورود به هر رشته را تعیین کنید تا در خرداد نهم با کسب نمره لازم، کمبود نمره مربوط به هفتم و هشتم را جبران نمایید.

نمره مورد نیاز در پایه نهم برای	نمره مورد نیاز در پایه نهم برای	نمره مورد نیاز در پایه نهم برای	نمره مورد نیاز در پایه نهم برای	نمره مورد نیاز در پایه نهم برای	نمره مورد نیاز در پایه نهم برای	نمره پایانی هشتم	نمره پایانی هفتم	
شاخه کاروانش	شاخه فنی و حرفه ای	رشته معارف اسلامی	رشته ریاضی فیزیک	رشته علوم تجربی	رشته علوم انسانی			
		-----			-----			ریاضی
		-----			-----			علوم
-----	-----		-----	-----				مطالعات
-----	-----		-----	-----				عربی
-----	-----		-----	-----				فارسی
-----	-----		-----	-----				املاء
-----	-----		-----	-----				انشاء
-----	-----		-----	-----	-----			معارف اسلامی
		-----	-----	-----	-----			کار و فناوری
		-----	-----	-----	-----			فرهنگ و هنر

## توجه :

۱- با توجه به اینکه معمولاً ظرفیت پایه دهم در مدارس دولتی پس از اعلام نتایج امتحانات خرداد تکمیل می شود لذا توصیه می شود دانش آموزان پایه نهم، تلاش خود را نمایند تا در خرداد کارنامه قبولی را کسب کنند. در غیر اینصورت پس از کسب نمره قبولی دروس تجدیدی در شهريور، بدلیل ظرفیت محدود و باقی مانده مدارس دارای پایه دهم، دانش آموزان نمی توانند رشته ی مورد نظر خود را انتخاب نمایند.

۲- چنانچه میانگین نمرات پایانی پایه های هفتم، هشتم و نهم دروس مرتبط با هر رشته به حدنصاب نرسد (صفحه قبل) دانش آموز می تواند در شهريور با شرکت در امتحان تعیین رشته حدنصاب را کسب کند. توجه به این نکته حائز اهمیت است که در شهريور، ظرفیت باقی مانده مدارس برای رشته ها در مدارس دولتی، محدود و یا تکمیل می باشد.

۳- برای ثبت نام در پایه دهم مدارس غیر دولتی نیز مانند مدارس دولتی، کسب حدنصاب نمره لازم در دروس مرتبط با هر رشته (صفحه قبل) الزامی است.

۴- حد نصاب نمره ی لازم برای هر درس، بصورت زیر محاسبه نمایید:

(نمره پایانی خرداد پایه هفتم درس مورد نظر ضربدر ۱)  
+ (نمره پایانی خرداد پایه هشتم درس مورد نظر ضربدر ۱)  
+ (نمره پایانی خرداد پایه نهم درس مورد نظر ضربدر ۳) نموده  
و سپس حاصل را تقسیم بر ۵ کنید. چنانچه نمره به دست آمده کمتر از حد نصاب تعیین شده در صفحه قبل باشد حدنصاب را کسب نکرده اید.

**به عنوان مثال :** برای محاسبه نمرات دروس علوم و ریاضی برای ورود به رشته علوم تجربی :  
اگر نمره پایانی خرداد درس ریاضی در پایه هفتم ۱۵، پایه هشتم ۱۳ و پایه نهم ۱۲ باشد: جمع نمرات  $۱۵+۱۳+۳۶$  می شود ۶۴  
سپس ۶۴ را تقسیم بر ۵ کرده که حاصل  $۱۲/۸۰$  می شود و چون برای ورود به رشته علوم تجربی میانگین نمره درس ریاضی سه سال باید حداقل ۱۳ باشد پس دانش آموز مجاز به ثبت نام در رشته علوم تجربی پایه دهم مدارس دولتی و غیر دولتی نمی باشد.  
مگر اینکه به شرط وجود ظرفیت، در شهريور، در امتحان تعیین رشته ی درس ریاضی نهم شرکت کند و نمره ای را کسب کند که اگر در فرمول بالا قرار دهد، حداقل میانگین ۱۳ درس ریاضی را کسب نماید.

Which COURSE  
To Select ??



# توانمندی های لازم برای رشته های نظری برای

موفقیت بیشتر در مشاغل مرتبط با هر رشته

## علوم تجربی:

پشتکار ، موصله ، سخت کوشی ، دقت و تیزبینی ، حافظه ، تجسم قوی ، علاقه  
به طبیعت و انسان .

## ریاضی فیزیک:

علاقه و توانایی در مفاهیم ریاضی و فیزیک ، ذهنی تحلیل گر منطقی و مستقل ، دقیق و خلاق هوش ریاضی و  
قدرت تجسم (دید مهندسی) تمایل به کارهای عملی ابزار جرات و پشتکار برای بسیاری از رشته های  
مهندسی .

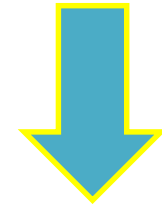
## علوم انسانی:

تیپ اجتماعی ، رومیه همدلی و مردم دوستی ، علاقه به مسایل اجتماعی و معنوی ، علاقه کمتر به مهارت  
های جسمانی و توانایی های مکانیکی ، داشتن توانایی کلامی و ارتباطی .

## علوم معارف و اسلامی:

علاقه به مسایل معنوی و مذهبی ، عربی قوی ، اهل مطالعه ، مهارت استدلالی و منطقی بالا ، تیپ  
معنوی یا اجتماعی ، فن سخنوری .

## کلام آخر:



کسب حد نصاب امتیاز تراز شده مورد نیاز هر رشته در منطقه / ناحیه ( فرم ۷ ) که بر اساس نمرات پایه هفتم، هشتم و نهم به دست می آید

کسب اولویت الف ، ب ، ج ، د در هر رشته بر اساس امتیاز تراز شده

نیاز منطقه ای ( ظرفیت رشته در منطقه / ناحیه برای هر رشته )

خود شناسی ( شامل : تیپ های شخصیت، ارزشها، استعداد، مهارت، رغبت و علاقه )

نیاز جامعه و بازار کار

معیارهای اصلی  
برای هدایت  
تحصیلی - شغلی

□ **نیاز منطقه:** یعنی امکانات و ظرفیت رشته ها در منطقه / ناحیه که برای هر رشته و زمینه تحصیلی، توسط ستاد تعیین می شود.

□ **مجموع امتیازات کسب شده دانش آموز، ظرفیت رشته های هر منطقه، اولویت های دانش آموز ، هنگام دریافت کارنامه اعلام و به**

**دانش آموز شاخه یا رشته ای که در آن مجاز به ثبت نام شده، توصیه می شود.**



کسب اطلاعات،  
پایه ی انتخاب  
عقلانه است.

## منابع آشنایی با رشته ها:

### \* منابع اصلی اطلاعات:

□ اینترنت مانند سایت رشد -سایت تبیان و ...)

([www.ros hd.ir](http://www.ros hd.ir)) ([www.eqiq.ir](http://www.eqiq.ir)) (جستجوی نام رشته ی مورد نظر در گوگل

[www.google.com](http://www.google.com))

([www.eshteghal.ir](http://www.eshteghal.ir)) ([www.jobportal.ir](http://www.jobportal.ir)) ([www.jibiran.com](http://www.jibiran.com))

([www.parinco.com](http://www.parinco.com)) ([www.bazarekar.ir](http://www.bazarekar.ir))

□ اساتید آن رشته در دانشگاه

□ دانشجویان موفق **ارشد** و فارغ التحصیلان آن رشته

□ شاغلان موفق آن رشته در بازار کار

### \* منابع فرعی اطلاعات:

□ کتب آشنایی با (رشته ها) (سازمان سنجش-انتشارات مبتکران و...)

هفته نامه بازار - دنیای اقتصاد - نیازمندی های روزنامه ها و...

□ مشاوران تمصیلی

□ لوح فشرده (CD) "پودمان هدایت تمصیلی" موجود در آموزشگاه.

مشاور، معیارهای انتخاب رشته را به شما  
بگوید، اما تحقیق در مورد رشته ها  
و سپس، انتخاب رشته ی مناسب،  
وظیفه ی دانش آموز و خانواده است.

# فرم شماره ۷

نمون برگ زمان بندی مراجعه برای ثبت نام - فرم شماره ۷

تاریخ تولد: ۱۳۸۰-۰۹/۰۳  
تاریخ تنظیم:

محل صدور: شهرآز  
نام واحد آموزشی:  
شهرآزی

کد ملی:  
منطقه: شهرآز، ناحیه

نام پدر: رضا  
استان: فارس

نام و نام خانوادگی: محمدرضا  
محلته اهراي

شاخه های نظری			شاخه های فنی و حرفه ای				شاخه های کاردانش			شاخه از زمینه ارشد ملاک های تعیین اولویت		
رشته ریاضی فیزیک	رشته علوم تجربی	رشته علوم و معارف انسانی	رشته ادبیات و علوم انسانی	رشته های زمینه هنر	رشته های زمینه کشاورزی	رشته های زمینه خدمات	رشته های زمینه هنر	رشته های زمینه کشاورزی	رشته های زمینه خدمات		رشته های زمینه خدمات	
۵۱.۵۱	۵۱.۵۲	۵۱.۵۳	۵۱.۵۸	۷۶.۷۲	۷۶.۱۳	۷۶.۷۸	۷۶.۸۷	۷۷.۲۹	۶۹.۳۳	۶۵.۵۸	۶۶.۱۶	امتیاز عملکرد تحصیلی تراز شده (از حد نمره)
		ج	الف	ب	الف	ب	ب	الف	الف	الف	الف	اولویت دانش آموز برای ثبت نام *

## توضیحات نمون برگ شماره ۷:

ستون های هاشور خورده در نمون برگ هدایت تحصیلی به منزله ی عدم کسب حد نصاب دروس تخصصی مربوط در آن زمینه یا رشته ی تحصیلی می باشد. بنابراین دانش آموز نمی تواند رشته هایی که هاشور خورده را برای پایه دهم انتخاب نماید.

درج گزینه (الف تا ج) در زیر هر رشته یا زمینه ، به منزله وضعیت دانش آموز با توجه به عملکرد تحصیلی و ظرفیت آن زمینه یا رشته در سطح منطقه برای اولویت زمان بندی ثبت نام می باشد. بدین معنی که مثلا اگر ظرفیت پذیرش رشته ریاضی در ناحیه، ۱۵۰۰ دانش آموز دختر باشد، ابتدا دانش آموزانی می توانند ثبت نام کنند که در زیر رشته ریاضی اولویت الف را کسب کرده اند و چنانچه این ظرفیت (۱۵۰۰) با دانش آموزان دارای اولویت الف تکمیل نشد سپس دانش آموزانی که در زیر ریاضی اولویت ب را کسب کرده اند می توانند ثبت نام کنند. و به همین منوال برای اولویت ج.

امتیازی که دانش آموز در ردیف دوم جدول ( امتیاز عملکرد تحصیلی تراز شده) کسب می کند، حاصل وضعیت نمرات دانش آموز در کارنامه پایه هفتم، هشتم، ونهم می باشد که بر اساس همین امتیازات دانش آموز اولویت الف، ب، ج را برای هر رشته کسب می کند. در جدول فوق، این دانش آموز بدلیل کسب نمرات پایین در درس های ریاضی و علوم پایه های هفتم، هشتم و نهم امتیاز لازم را کسب نکرده بنابراین در زیر رشته های ریاضی فیزیک و علوم تجربی هاشور خورده که این دانش آموز به هیچ عنوان مجاز به ثبت نام در این دو رشته در مدارس دولتی و غیردولتی نمی باشد. بدیهی است که برای کسب امتیاز لازم باید در امتحانات تعیین رشته در شهریور پایه نهم شرکت نموده و حدنصاب نمره لازم را کسب کند و سپس در صورت وجود ظرفیت در منطقه می تواند در رشته ی مورد نظر ثبت نام کند.

# امکان تغییر رشته از پایه دهم به یازدهم رشته جدید وجود دارد:

## \* شرایط تغییر رشته به شاخه نظری

دانش آموزی که با تغییر رشته‌اش موافقت شود در صورت علاقه برای تغییر رشته از رشته‌های دیگر به رشته‌های شاخه نظری (تجربی-ریاضی-انسانی) باید در خرداد یا شهریور ماه پایه دهم در امتحان تغییر رشته درس‌های تخصصی پایه دهم رشته جدید (طبق جدول صفحه بعد) شرکت کند و چنانچه از تمام درس‌های مذکور نمره قبولی کسب کند می‌تواند به رشته جدید تغییر رشته دهد.

## \* شرایط تغییر رشته از نظری به فنی و حرفه‌ای

تغییر رشته دانش آموزان شاخه‌های نظری یا کاردانش به رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای یا تغییر رشته در همان شاخه منوط به کسب نمره قبولی در امتحانات تمام درس‌های اختصاصی پایه دهم رشته جدید در خرداد یا شهریور همان سال است. البته با در نظر گرفتن ظرفیت پذیرش در رشته‌هایی است که اسامی آن از سوی کمیته هدایت تحصیلی شهرستان اعلام خواهد شد.

تغییر شاخه یا رشته از پایه دهم سایر شاخه‌ها (نظری و فنی حرفه‌ای) به شاخه و رشته‌های مهارتی پایه یازدهم کاردانش، منوط به گذراندن و قبولی (احراز شایستگی لازم) در تمامی دروس اختصاصی و مهارتی پایه دهم رشته جدید در خرداد یا شهریور همان سال است. در مواردی که دانش‌آموز بخواهد در واحدهای آموزشی کاردانش دولتی تحت پوشش آموزش و پرورش ادامه تحصیل دهد به لحاظ رعایت ظرفیت رشته‌های مهارتی، موافقت کمیته هدایت تحصیلی اداره آموزش و پرورش شهرستان نیز الزامی است.

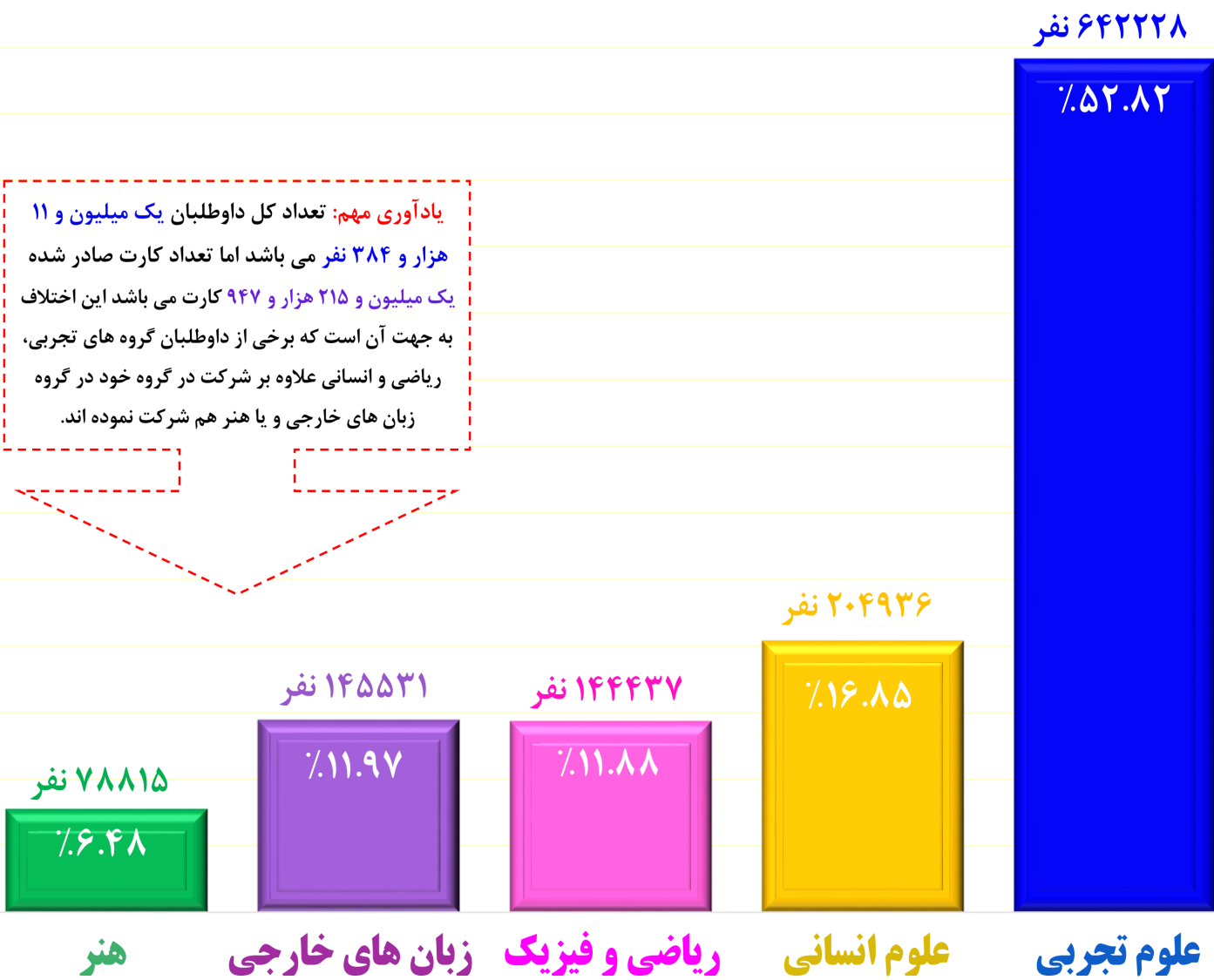
**زمان تغییر شاخه یا رشته در دوره روزانه حداکثر تا پایان امتحانات شهریور پایه دهم است (خرداد یا شهریور یا هر دو در پایه دهم) و دانش‌آموز موظف است حداکثر تا دو هفته قبل از شروع امتحانات خرداد یا شهریور تقاضای کتبی خود را به مدیر واحد آموزشی تحویل دهد تا نسبت به انجام مراحل تغییر رشته اقدام شود.**

## جدول دروس تغییر رشته / شاخه دانش آموزان از پایه دهم به پایه یازدهم

رشته / شاخه	به رشته ریاضی فیزیک	به رشته علوم تجربی	به رشته ادبیات و علوم انسانی	به رشته علوم و معارف اسلامی	به رشته های شاخه فنی حرفه ای	به رشته مهارت های شاخه کار دانش
نام درس های تغییر رشته	ریاضی ۱ هندسه ۱ فیزیک ۱ شیمی ۱ شیمی ۱	ریاضی ۱ فیزیک ۱ شیمی ۱ زیست شناسی ۱	علوم و فنون ادبی ۱ جامعه شناسی ۱ اقتصاد منطق	تاریخ ۱ ( تخصصی رشته) عربی (زبان تخصصی رشته) ۱ اصول عقاید ۱ علوم و معارف قرآنی ۱	شرکت در آزمون تمامی دروس اختصاصی (دروس شایستگی های فنی و غیر فنی) رشته مورد نظر و کسب نمره قبولی	شرکت در تمامی آزمون های دروس اختصاصی (قبولی در دروس شایستگی های غیرفنی) و گذراندن شایستگی فنی " استانداردمهارت" و قبولی برابر با نمرات دستگاه متولی تا پایان پایه یازدهم

نمودار تعداد کارت صادر شده برای داوطلبان آزمون سراسری ۱۳۹۷ به تعداد ۱/۲۱۵/۹۴۷ نفر

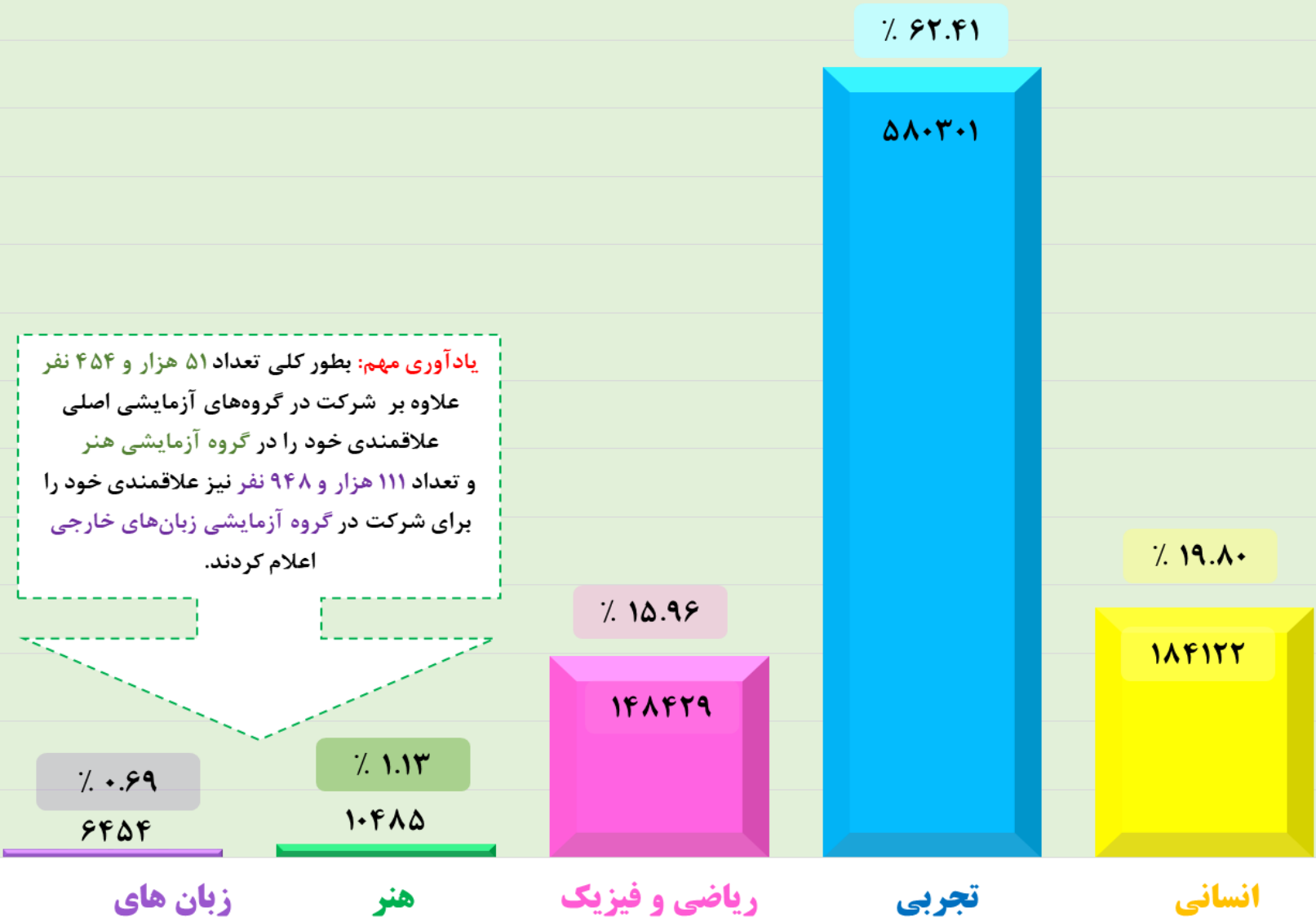
تقدیمی از: [www.eqiq.ir](http://www.eqiq.ir)



**یادآوری مهم:** تعداد کل داوطلبان یک میلیون و ۱۱ هزار و ۳۸۴ نفر می باشد اما تعداد کارت صادر شده یک میلیون و ۲۱۵ هزار و ۹۴۷ کارت می باشد این اختلاف به جهت آن است که برخی از داوطلبان گروه های تجربی، ریاضی و انسانی علاوه بر شرکت در گروه خود در گروه زبان های خارجی و یا هنر هم شرکت نموده اند.

# نمودار توزیع تعداد و درصد ثبت نام کنندگان در آزمون سراسری ۱۳۹۶ - کل داوطلبان ۹۲۹۷۹۱

www.eqiq.ir



**یادآوری مهم:** بطور کلی تعداد ۵۱ هزار و ۴۵۴ نفر علاوه بر شرکت در گروه های آزمایشی اصلی علاقمندی خود را در گروه آزمایشی هنر و تعداد ۱۱۱ هزار و ۹۴۸ نفر نیز علاقمندی خود را برای شرکت در گروه آزمایشی زبان های خارجی اعلام کردند.

## آمار پذیرفته شدگان نهایی رشته های تحصیلی به تفکیک گروه های آزمایشی در آزمون سراسری سال ۱۳۹۵

(اعم از رشته هایی که پذیرش آنها براساس آزمون و سوابق تحصیلی و یا صرفاً براساس سوابق تحصیلی صورت پذیرفته است)

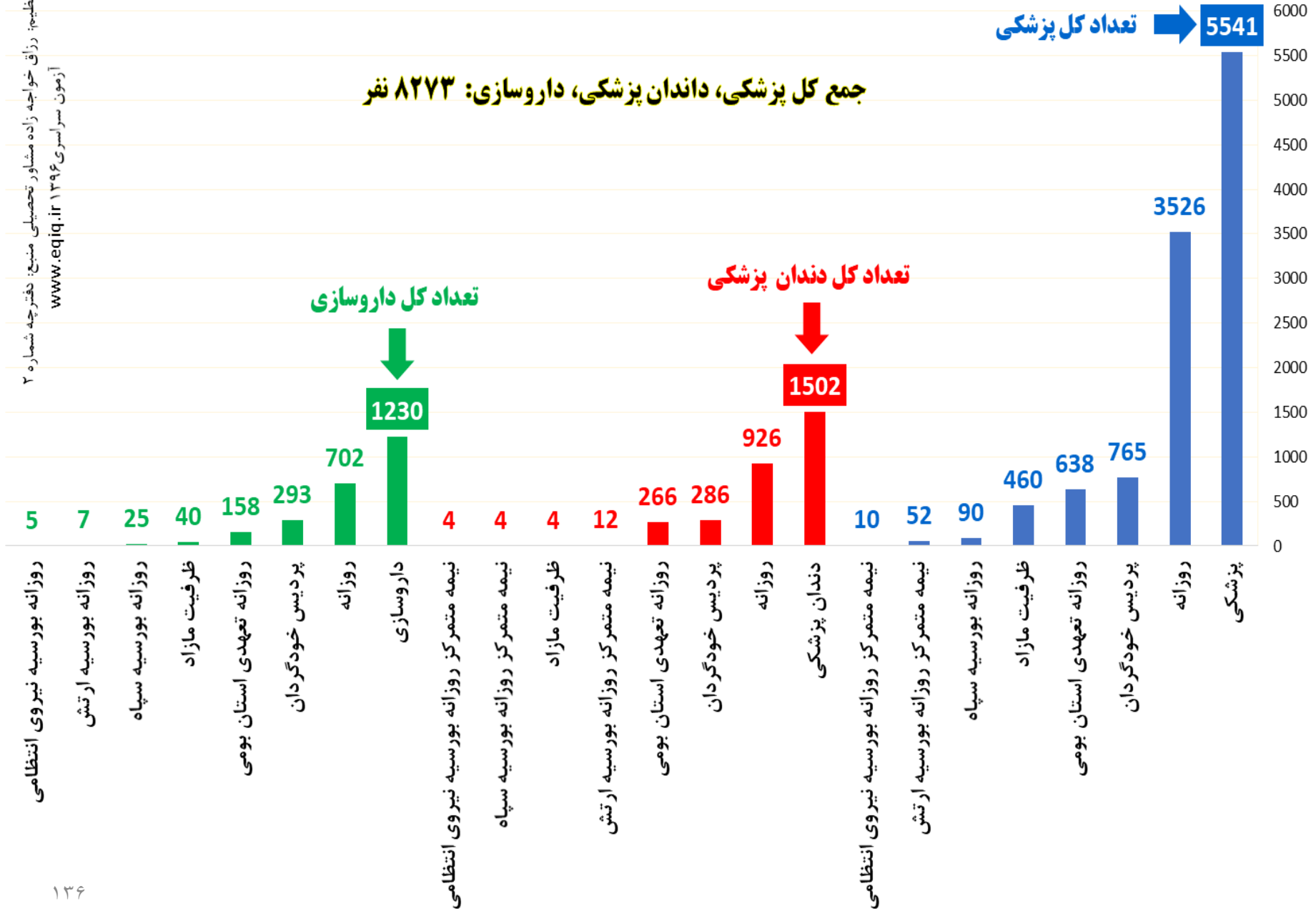
گروه های آزمایشی						رشته های تحصیلی
زبانهای خارجی	هنر	علوم انسانی	علوم تجربی	ریاضی و فنی	جمع	
۳۸۲۱	۳۳۴۰	۲۳۳۴۷	۴۵۱۷۲	۴۹۳۵۹	۱۲۵۰۳۹	روزانه
۷۵۹	۷۰۵	۷۶۳۶	۶۱۲۴	۱۱۸۳۳	۲۷۰۵۷	نوبت دوم (شبانه)
۴۹۱۰	۱۱۲۳	۶۵۰۱۹	۵۲۲۷۵	۲۰۵۹۵	۱۴۳۹۲۲	دانشگاه پیام نور
۲۰۶	۷	۳۲۴۷	۱۹۴۳	۱۴۳۱	۶۸۳۴	دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی
۳۰۴۹	۳۹۸۹	۱۵۷۲۶	۳۱۵۸۸	۳۱۳۹۲	۸۵۷۴۴	مؤسسات غیرانتفاعی و غیردولتی
+	۲۹	۹۹	۲۹۷۹	۸۷۵	۳۹۸۲	دوره های پردیس خودگردان
+	۰	۲۱۳	۰	۰	۲۱۳	نیمه حضوری
+	۰	۷۲۰	۱۰۸	۱۰۳۷	۱۸۶۵	مجازی دولتی
+	۰	۱۳۱۲	۱۰۴۶	۶۵۹	۳۰۱۷	مجازی غیرانتفاعی
+	۰	۰	۱۱۵۹	۰	۱۱۵۹	ظرفیت مازاد
۱۲۷۴۵	۹۱۹۳	۱۱۷۳۱۹	۱۴۲۳۹۴	۱۱۷۱۸۱	۳۹۸۸۳۲	جمع کل پذیرفته شدگان

منبع: سایت سازمان سنجش تنظیم: [www.eqiq.ir](http://www.eqiq.ir)

تعداد پذیرفته شدگان رشته های پزشکی، دندان پزشکی، داروسازی در دوره های مختلف در آزمون سراسری 1396

تعداد کل پزشکی 5541

جمع کل پزشکی، دندان پزشکی، داروسازی: ۸۲۷۳ نفر





## جدول مواد درسی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته ادبیات و علوم انسانی)

	<b>پایه دوازدهم</b>	<b>پایه یازدهم</b>	<b>پایه دهم</b>
ردیف	<b>عنوان درس</b>	<b>عنوان درس</b>	<b>عنوان درس</b>
۱	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۳	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱
۲	عربی (زبان تخصصی رشته) ۳	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱
۳	فارسی ۳ نگارش ۳	فارسی ۲ نگارش ۲	فارسی ۱ نگارش ۱
۴	علوم و فنون ادبی ۳ زبان خارجی ۳	علوم و فنون ادبی ۲ زبان خارجی ۲	علوم و فنون ادبی ۱ زبان خارجی ۱
۵	ریاضی و آمار ۳	ریاضی و آمار ۲	ریاضی و آمار ۱
۶	تربیت بدنی سلامت و بهداشت	تربیت بدنی ۲ انسان و محیط زیست	تربیت بدنی ۱ آمادگی دفاعی
۷	مدیریت خانواده و سبک زندگی	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کار آفرینی و تولید)	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کار آفرینی و تولید)
۸	تاریخ ۳ جامعه شناسی ۳ جغرافیا ۳ مطالعات فرهنگی فلسفه ۲	تاریخ ۲ جامعه شناسی ۲ جغرافیا ۲ روانشناسی فلسفه ۱	تاریخ ۱ جامعه شناسی ۱ جغرافیای عمومی و استان شناسی اقتصاد منطق

جدول مواد درسی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته علوم و معارف اسلامی)

ردیف	پایه دهم	پایه یازدهم	پایه دوازدهم
	عنوان درس	عنوان درس	عنوان درس
۱	علوم و معارف قرآنی ۱	علوم و معارف قرآنی ۲	علوم و معارف قرآنی ۳
	اصول عقاید ۱	اصول عقاید ۲	اصول عقاید ۳
	احکام ۱	احکام ۲	احکام ۳
	اخلاق ۱	اخلاق ۲	اخلاق ۳
۲	عربی (زبان تخصصی رشته) ۱	عربی (زبان تخصصی رشته) ۲	عربی (زبان تخصصی رشته) ۳
	فارسی ۱	فارسی ۲	فارسی ۳
۳	نگارش ۱	نگارش ۲	نگارش ۳
	علوم و فنون ادبی ۱	علوم و فنون ادبی ۲	علوم و فنون ادبی ۳
۴	زبان خارجی ۱	زبان خارجی ۲	زبان خارجی ۳
۵	ریاضی و آمار ۱	ریاضی و آمار ۲	ریاضی و آمار ۳
۶	تربیت بدنی ۱	تربیت بدنی ۲	تربیت بدنی ۳
	آمادگی دفاعی	انسان و محیط زیست	سلامت و بهداشت
۷	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کار آفرینی و تولید)	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کار آفرینی و تولید)	مدیریت خانواده و سبک زندگی
	تاریخ ۱	تاریخ ۲ (تخصصی رشته)	تاریخ ۳ (تخصصی رشته)
۸	جامعه شناسی	مطالعات فرهنگی	جریان شناسی اندیشه های معاصر
	جغرافیای عمومی و استان شناسی	اقتصاد	—
	منطق	فلسفه ۱	فلسفه ۲
	—	روانشناسی	—

جدول مواد درسی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته علوم تجربی)

ردیف	پایه دهم	پایه یازدهم	پایه دوازدهم
	عنوان درس	عنوان درس	عنوان درس
۱	تعلیمات دینی (دینی ، اخلاق و قرآن)۱	تعلیمات دینی (دینی ، اخلاق و قرآن )	تعلیمات دینی (دینی ، اخلاق و قرآن)۳
	عربی ، زبان قرآن۱	عربی ، زبان قرآن ۲	عربی ، زبان قران ۳
۲	فارسی ۱	فارسی ۲	فارسی ۳
	نگارش ۱	نگارش ۲	نگارش ۳
۳	زبان خارجی ۱	زبان خارجی ۲	زبان خارجی ۳
۴	جغرافیای عمومی و استان شناسی	تاریخ معاصر	علوم اجتماعی
۵	تربیت بدنی ۱	تربیت بدنی ۲	تربیت بدنی ۳
	آمادگی دفاعی	انسان و محیط زیست	سلامت و بهداشت
۶	درس انتخابی (۱-هنر ۲-تفکر و سواد رسانه ای ۳-کارگاه کار افرینی و تولید)	درس انتخابی (۱-هنر ۲-تفکر و سواد رسانه ای ۳-کارگاه کار افرینی و تولید)	مدیریت خانواده و سبک زندگی
۷	ریاضی ۱	ریاضی ۲	ریاضی ۳
	فیزیک ۱	فیزیک ۲	فیزیک ۳
	شیمی ۱	شیمی ۲	شیمی ۳
۸	زیست شناسی ۱	زیست شناسی ۲	زیست شناسی ۳
	آزمایشگاه علوم تجربی ۱	آزمایشگاه علوم تجربی ۲	_____
	_____	زمین شناسی	_____

## جدول مواد درسی دوره دوم متوسطه (شاخه نظری - رشته ریاضی فیزیک)

ردیف	پایه دهم	پایه یازدهم	پایه دوازدهم
	عنوان درس	عنوان درس	عنوان درس
۱	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۱	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۳
	عربی، زبان قرآن ۱	عربی، زبان قرآن ۲	عربی، زبان قرآن ۳
	فارسی ۱	فارسی ۲	فارسی ۳
۲	نگارش ۱	نگارش ۲	نگارش ۳
	زبان خارجی ۱	زبان خارجی ۲	زبان خارجی ۳
۳	جغرافیای عمومی و استان شناسی	تاریخ معاصر	علوم اجتماعی
۴	تربیت بدنی ۱	تربیت بدنی ۲	تربیت بدنی ۳
	آمادگی دفاعی	انسان و محیط زیست	سلامت و بهداشت
۵	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کار آفرینی و تولید)	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه ای ۳- کارگاه کار آفرینی و تولید)	مدیریت خانواده و سبک زندگی
	ریاضی ۱	حسابان ۱	حسابان ۲
۶	هندسه ۱	هندسه ۲	هندسه ۳
	_____	آمار و احتمال	ریاضیات گسسته
۷	فیزیک ۱	فیزیک ۲	فیزیک ۳
	شیمی ۱	شیمی ۲	شیمی ۳
	آزمایشگاه علوم تجربی ۱	آزمایشگاه علوم تجربی ۲	_____
۸	_____	زمین شناسی	_____

# قسمت سوم

شامل:

• راهنمای اجرای آنلاین آزمون های رغبت و توانایی

# گام های فرایند هدایت تحصیلی و انتخاب رشته

**گام اول:**

دریافت کد کاربری و رمز عبور سامانه همگام از مشاور آموزشگاه

**گام دوم:**

انجام آزمون توانایی در سامانه و ثبت نهایی توسط دانش آموز

**گام سوم:**

انجام آزمون رغبت در سامانه و ثبت نهایی توسط دانش آموز

**گام چهارم:**

تکمیل برگ نظر خواهی دانش آموز توسط دانش آموز

**گام پنجم:**

تکمیل برگ نظر خواهی دبیران توسط دبیر

**گام ششم:**

تکمیل برگ نظر خواهی اولیای دانش آموز توسط مشاور و ولی

**گام هفتم:**

تکمیل برگ نظر خواهی مشاور توسط مشاور

**گام هشتم:**

ثبت نمرات نظر سنجی ها در سامانه توسط مشاور

**گام نهم:**

محاسبه حد نصاب نمرات توسط سامانه مرکزی وزارت

**یاد آوری مهم !!!**

**مسئولیت اصلی انتخاب رشته به  
عهده ی دانش آموز است.  
مشاور، والدین، معلمان و سایر  
افراد، نقش راهنما دارند**

باتشکر از: کارشناسان محترم مشاوره و مشاوران عزیزی

که در تهیه این مجموعه ی با ارزش ما را یاری نمودند.

کتاب شغل مناسب شما (ترجمه ه. قراچه داغی-دکترمسین رمیم منفرد)

کتاب هدایت تمصیلی ویژه والدین (اداره کل امور تربیتی و مشاوره)

کتاب هدایت تمصیلی ویژه دانش آموزان (اداره کل امور تربیتی و مشاوره)

سایت [www.find1.eqiq.ir](http://www.find1.eqiq.ir)

گروه آموزشی پیروز (بهروز تفرشی)

گردآوری: ایوب ذاکری

(کارشناس ارشد روانشناسی)

با آرزوی موفقیت و سربلندی فرزندان ایران زمین

